

The background of the book cover features a stylized illustration. At the top, a ship is silhouetted against a pink and orange sky with radiating lines, suggesting a sunset or sunrise. Several birds are flying in the sky. The ship has a flag with a red field and a blue canton containing a white symbol. Below the ship, the sea is depicted with numerous wavy, blue lines. A large, semi-transparent red circle with a faint Greek key pattern is centered on the cover, containing the title and a quote.

SYN PÁNA ★ SIRÔT ★

*Roku 2013 získal autor
za tento román prestižnou
Pulitzerovu cenu.*

Adam Johnson

SYN PÁNA ★ SIRÔT ★

*Roku 2013 získal autor
za tento román prestížnu
Pulitzerovu cenu.*

SYN PÁNA ★ SIRÔT ★

*Roku 2013 získal autor
za tento román prestižnou
Pulitzerovu cenu.*

Adam Johnson

Libri
FORTUNA

Original title: Adam Johnson: THE ORPHAN MASTER'S SON
Copyright © 2012 by Adam Johnson
This translation published by arrangement with Random House,
an imprint of the Random House Publishing Group,
a division of Random House, Inc.
Cover design © Steve Mulcahey/TW Design

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2014
Translation © Vladislav Gális, 2014
Odborná revízia textu: Zuzana Vavrinčová, František Paulovič

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Katarína Vilhanová
Zodpovedná redaktorka Anna Kališková

Prvé vydanie

Táto kniha je fikcia. Všetky udalosti, dialógy a všetky postavy s výnimkou niektorých známych skutočných osôb sú výtvorom autorovej fantázie a nemožno ich považovať za skutočné. Tam, kde sa vyskytujú skutočné osoby, všetky situácie, udalosti a dialógy spojené s týmito osobami sú úplne fiktívne a nemajú zobrazovať skutočné udalosti ani meniť úplne fiktívny charakter knihy. Vo všetkých ostatných prípadoch je akákoľvek podobnosť so živými alebo s mŕtvymi osobami úplne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať,
ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek
spôsobom, či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou,
alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-285-0

*Venujem Stephanie,
ktorá mi je slnkom,
mesiacom, hviezdou
aj družicou.*

OBSAH

PRVÁ ČASŤ

Džun-doov životopis	13
----------------------------	----

DRUHÁ ČASŤ

Priznanie veliteľa Kaa	211
-------------------------------	-----

POĎAKOVANIE	511
--------------------	-----

OBČANIA, zhromažďte sa okolo ampliónov, prinášame vám dôležité správy! V kuchyniach, v kanceláriách, v továrenských halách, nech sa váš amplión nachádza kdekoľvek, zvýšte hlasitosť!

Miestne správy priniesli zábery nášho drahého vodcu Kim Čong-ila, ako v teréne radí technikom, ktorí prehlbujú koryto rieky Tedong. Kým náš drahý vodca prednášal bagristom, v jednej chvíli sa okolo neho spontánne vzniesol húf holubíc, ktorý nad ním zotrval a poskytol nášmu ctihodnému generálovi trochu tieňa, takého prepotrebného v horúci deň. Teraz si vypočujte výzvu ministra verejnej bezpečnosti z Pchjongjangu: Počas sezóny lapania holubov majú byť drôty a oká umiestnené mimo dosahu našich najmladších súdruhov. A nezabudnite, občania, stále platí zákaz pozorovania hviezd.

V našom vysielaní vám dnes predstavíme víťazný recept tohto mesiaca. Do súťaže boli zaslané stovky receptov, no iba jeden získal prvé miesto – polievka z tekvicovej šupy! Ešte predtým vám však prinášame závažné zvesti z Východného mora, kde sa americký agresor zahráva s ohňom a svojimi činmi nám vyhlasuje vojnu po tom, čo zadržal a vylúpil severokórejské rybárske plavidlo. Yankeeovia opäť narušili kórejské výsostné vody, odcudzili vzácny náklad, ktorý patrí suverénnej krajine, a ešte nás obviňujú zo všetkých možných zločinov od pirátstva cez únosy až po týranie žralokov. Po prvé, skutočnými morskými pirátmi sú Američania a ich prisluhovači. Po druhé, vari len nedávno nepreveslovala Američanka celý svet, aby požiadala o azyl v našej krajine, v raji robotníkov, kde občanom nič nechýba? Už to by malo stačiť ako dôkaz, že nekonečné obviňovanie z únosov je absurdné.

No týranie žralokov? K tomuto obvineniu sa treba vyjadriť. Žralok, známy ako priateľ rybárov, je od dávnych čias spriaznený s kó-

rejským ľudom. Vari v roku 1592 ťraloky neponúkali mužom admirála Iho ryby z vlastných čelostí, aby sa nimi námorníci mohli nasýtiť počas obliehania okpchoského prístavu? Vari si ťraloky nevypesťovali schopnosť bojovať proti rakovine, aby ich ľudskí priatelia mohli dlhšie a zdravšie ťiť? A čo náš veliteľ Ka, drťiteľ zlatého pásu, vari ten nekonzumuje za miskú lahodnej polievky zo ťraločích plutiev pred každým víťazným zápasom v taekwonde? Občania, vari ste na vlastné oči nevideli film *Verná dcéra vlasti*, ktorý premietali práve tu, v pchjongjanskom kine Moranbong? Ak áno, nepochybne si spomínate na scénu, v ktorej sa naša národná umelkyňa, herečka Sun Moon, prevrhla so svojou loďou v Inčchonskom zálive, keď sa pokúšala zabrániť zákernému útoku Američanov. Všetci sme od hrôzy prestali dýchať, keď ju, bezmocnú vo vlnách, obklopili ťraloky. No vari tieto tvory nerešpektovali jej kórejskú cnosť? Vari nezacítili jej horúcu vlasteneckú krv, vari ju na vlastných chrbtoch neodniesli k pobreťiu, aby mohla zasiahnúť do boja proti imperialistickým agresorom?

To všetko, občania, dokazuje, ťe klebety, ktoré sa šíria po Pchjongjangu – ťe veliteľ Ka a Sun Moon preťivajú čokoľvek iné ako bezpodmienečnú hlbokú lásku –, sú ľži. Rovnako neodôvodnené ako prepadávanie našich nevinných rybárskych plavidiel cudzími mocnosťami, rovnako neopodstatnené ako absurdné obvinenia z únosov, ktorými nás častujú Japonci. Myslia si hádam, ťe sme zabudli, ako kedysi práve oni zotročovali našich mužov a ich manželky ako neviestky privádzali svojim vojakom? Zavádzajúci je aj názor, ťe by ťena mohla svojho manťela milovať väčšmi ako Sun Moon. Vari občania nevideli, ako Sun Moon odovzdala svojmu novomanťelovi zlatý pás s ľicami zapýrenými od cnostného ostychu a lásky? Vari ste neboli na Kim Il-songovom námestí, kde ste to videli na vlastné oči?

Čomu uveríte, občania? Klebetám a ľžiam alebo vlastným očiám?

Teraz sa však vráťme k nášmu programu. Onedlho si vypočujete záznam zo slávneho prejavu Kim Il-songa, ktorý predniesol pätná-

steho apríla v roku *čučche* 71, a tiež verejný oznam ministra zásobovania súdruha Buka o predlžovaní životnosti neónových žiariviek. Najskôr však, občania, počúvajte dobrú správu: S potešením vám oznamujeme, že Pchjongjang získal novú opernú speváčku. Drahý vodca ju nazval Krásna návštevníčka. Prišla k nám, aby vaše vlastenecké srdcia potešila spevom árií z opery *Krvavé more*. Vráťte sa teda k svojim sústruhom a k pradiarskym strojom na vinalon, občania, a zdvojnásobte produkciu pri počúvaní Krásnej návštevníčky, ktorá vám zaspieva príbeh o najmocnejšej krajine sveta, Kórejskej ľudovodemokratickej republike!

PRVÁ ČASŤ

***DŽUN-DOOV
ŽIVOTOPIS***

DŽUN-DOOVA matka bola speváčka. Viac mu o nej jeho otec, pán sirôt, nepovedal. Pán sirôt mal vo svojej malej izbičke v Dlhých zajtrajškoch fotografiu ženy. Bola veľmi pekná – veľké oči hľadeli do neznáma, pery sa chystali vypovedať akési slovo. Keďže všetky krásne ženy z provincií napokon vždy skončia v Pchjongjangu, nepochybne sa to stalo aj jeho matke. Dôkazom toho bol pán sirôt. Po večeroch sa opíjal a siroty ho z barakov počuli, ako narieka, lamentuje a mrmlavo sa dohaduje so ženou z fotografie. Utešovať ho smel iba Džun-do, iba on mu napokon dokázal vytiahnuť z dlaní fľašu.

Džun-do mal ako najstarší chlapec v Dlhých zajtrajškoch povinnosti – delil jedlo, prideloval prične, dával novým chlapcom mená zo zoznamu stoštrnástich veľkých mučeníkov revolúcie. No pán sirôt svojho syna, jediného chlapca v Dlhých zajtrajškoch, ktorý nebol sirota, v ničom neuprednostňoval. Keď bola králikáreň špinavá, na noc do nej zamkli Džun-doa. Keď sa chlapci v noci pocikali, Džun-do zoškrabal z dlážky zmrznutý moč. Džun-do sa pred chlapcami nechvastal, že je syn pána sirôt, a nie rodičov, ktorí skončili v pracovnom tábore. Ak na to chcel niekto sám prísť, nebolo to ťažké – Džun-do tam bol zo všetkých najdlhšie a nikto ho neadoptoval z jednoduchého dôvodu: jeho otec nikomu nedal svojho jediného syna. A bolo logické, že keď chlapcovu matku uniesli do Pchjongjangu, jeho otec požiadal o jediné pracovné miesto, kde by mohol zároveň zarábať aj dozerať na syna.

Najistejším dôkazom, že žena na fotografii je chlapcova matka, bolo, že pán sirôt ho stále trestal. Mohlo to znamenať len to, že pán sirôt videl v tvári Džun-doa ženu z fotografie, a to mu každodenne pripomínalo večnú bolesť z jej straty. Len zmučený otec doká-

že chlapcovi v zime zobrať topánky. Len zúfalý otec dokáže svoju vlastnú krv popáliť rozžeravenou lopatou na uhlie.

Z času na čas si nejaká továreň adoptovala skupinu detí a na jar si zo sirôt prichádzali vyberať muži s čínskym prízvukom. Inak ich na deň mohol získať hocikto, kto dal chlapcom najesť a pánovi sirôt napiť. V lete sypali piesok do vriec, v zime železnými tyčami rozbíjali ľad v prístave. V továrenských halách za misky so studenou dusenou zeleninou *čapčche* odpratávali lopatami masné kovové stružliny, ktoré odfrkovali od sústruhov. Najlepšie ich krmili na železnici, dávali im korenistý *jukkedžang*. Raz pri čistení vagónov zametali prášok, ktorý vyzeral ako soľ. A keď sa spotili, sčerveneli im ruky, tváre aj zuby. Vlak bol plný chemikálií, viezol ich do továrne na výrobu farieb. Červení zostali ešte niekoľko týždňov.

V roku *čučche* 85 prišli záplavy. Tri týždne pršalo, ale z ampliónov nezaznelo nič o zosuvoch pôdy, o pretrhnutých priehradách, o tom, ako sa dediny rútia jedna na druhú. Armáda zachraňovala továreň Sungri 58 pred stúpajúcou vodou, a tak dostali chlapci z Dlhých zajtrajškov laná a tyče s hákmi, aby vyťahovali ľudí z rieky Čchongdžin skôr, ako ich príval strhne do prístavu. Vo vode plávalo stavebné drevo, naftové nádrže a sudy z latrín. Krútila sa tam pneumatika z traktora aj sovietska chladnička. Počuli dunenie nákladných vagónov po riečnom koryte. Preletelo popri nich aj vojenské nákladné auto s plachtou, ktorého sa zúfalo držala kričiaca rodina. Vzápätí sa z prúdu vynorila mladá žena, ústa mala roztvorené, ale nekričala, a chlapec Po-song, sirota, jej hákom zachytil ruku – no spadol do prúdu. Po-song prišiel do sirotinca ako neduživé dieťa a len čo sa zistilo, že nepočuje, Džun-do mu dal meno Un Po-song po tridsiatom siedmom mučeníkovi revolúcie, ktorý sa preslávil tým, že si uši zapchal blatom, aby pri útoku na Japoncov nepočul svišťanie guliek.

No hoci nepočul, chlapci vykrikovali: „Po-song, Po-song!“ a poskakovali po brehu. Prebehli popri potrubí Huty zjednotenia

a pozdĺž blatistých rybníkov, kde v Rjongsongu chovali pijavice, ale Po-songa už nikdy nevideli. Chlapci sa zastavili až v prístave, pri tmavej vode plnej mŕtvol, tisícky sa ich tam hojdali na vlnách, vyzerali ako lepkavé hrčky pšenej kaše, ktoré sa vrtia a poskakujú, keď sa hrniec rozohreje.

Ešte to nevedeli, no začal sa hladomor – najskôr prestala fungovať elektrina, potom vlaky. Keď stíchli údernícke sirény, Džun-do si uvedomil, že je zle. Jedného dňa vyplávala rybárska flotila na more a už sa nevrátila. V zime ľuďom černeli prsty a starci zaspávali. To bolo v prvých mesiacoch, dávno predtým, ako začali jesť kôru. Amplióny nazývali hladomor Ťažký pochod, ale ich hlas prichádzal z Pchjongjangu. V Čchongdžine ten výraz Džun-do nikdy od nikoho nepočul. To, čo sa s nimi dialo, nepotrebovalo meno – bolo to všetko, každý necht, ktorý si človek odhryzol a prehltol, každý pohyb viečka, každá cesta na latrínu, kde sa človek pokúšal vytlačiť kusy zlepených pilín. Keď zmizla všetka nádej, pán sirôt spálil prične a chlapci spali okolo piecky, ktorá žiarila v ich poslednú noc. Ráno stopol sovietsky Cir, vojenské auto, ktoré volali vrana, pretože malo korbu zakrytú čiernym plátnom. Zostalo len dvanásť chlapcov, akurát sa do vrany zmestili. Všetky siroty napokon skončili v armáde. A takto sa Džun-do už v štrnástich rokoch stal „potkanom“, vojakom vycvičeným bojovať pod zemou pri nulovom osvetlení.

Tam ho o osem rokov neskôr našiel veliteľ So. Starec vošiel do podzemia, aby sa pozrel na Džun-doa, ktorý trávil so svojou jednotkou noc v tuneli tiahnucom sa v hĺbke desať kilometrov pod demilitarizovanou zónou, takmer až na predmestie Soulu. Z tunela zakaždým vychádzali pospiatky, aby sa im prispôbil zrak, a Džun-do takmer vrazil do veliteľa Soa, ktorého plec a široký hrudný kôš hlásali, že dospel v dobrých časoch, ešte pred úderníckym hnutím Čchollima.

„Ty si Pak Džun-do?“ oslovil ho.

Keď sa Džun-do obrátil, za mužovými krátkymi bielymi vlasmi zažiaril kruh svetla. Pokožku na tvári mal tmavšiu ako na temene a na brade, takže to vyzeralo, akoby si práve oholil bradu a hustú hrivu. „Ja,“ prisvedčil Džun-do.

„To je meno mučeníka,“ povedal So. „Sú v tejto jednotke siroty?“ Džun-do prikývol. „Áno, ale ja nie som sirota.“

So pozrel na červený odznak z taekwonda, ktorý mal Džun-do na prsiach.

„V poriadku,“ zašomral a hodil mu vrece.

Vnútri boli modré džínsy, žlté tričko s poníkom a tenisky Nike, ktoré si Džun-do pamätal z dávnych čias, keď do sirotinca privážali plné lode Kórejčanov prilákaných späť z Japonska sľubmi, že budú pracovať pre stranu a dostanú byty v Pchjongjangu. Siroty ich vítali transparentmi a straníckymi piesňami, aby japonskí Kórejčania vystúpili na breh aj napriek príšernému stavu Čchongdžinu a čakajúcim vranám, ktoré ich mali odviezť do pracovných táborov *kwalliso*. Zdalo sa mu, akoby to bolo včera, keď sa tí vyfintení chlapci v novučičkých teniskách konečne vracali domov.

Džun-do zdvihol žlté tričko. „Čo s tým mám robiť?“

„To je tvoja nová uniforma,“ odpovedal veliteľ So. „Netrpíš mor-skou chorobou, však?“

*

Nie, netrpel. Vlak ich odviezol do východného prístavu Čcholh-wang, kde veliteľ So zrekviroval rybársku loď, ktorej posádka sa vojenských pasažierov tak bála, že každý muž nosil odznak s Kim Il-songom počas celej plavby až k japonskému pobrežiu. Nad vodou videl Džun-do rybky s krídelkami a takú hustú rannú hmlu, že pohlcovala zvuky. Tu celé dni nevyvreskovali amplióny a všetci rybári mali na prsiach vytetované tváre svojich manželiek. More bolo nepredvídateľné, dovtedy také niečo nezažil. Udržiavalo telo v neistote, takže človek netušil, kam sa má kedy nakloniť, a predsa sa

s ním dalo zžiť. Vietor v rahnách akoby komunikoval s vlnami nadsťahujúcimi trup lode, a keď Džun-do v noci ležal na streche kormidelne, zdalo sa mu, že našiel miesto, kde môže človek zavrieť oči, uvoľniť sa a prestať zadržiavať dych.

Veliteľ So doviedol aj istého Kila, tlmočníka. Kil na palube čítal japonské romány a cez slúchadlá počúval malý kazetový prehrávač. Džun-do sa s ním pokúsil nadviazať kontakt len raz, chcel sa ho spýtať, čo počúva. No kým stihol otvoriť ústa, Kil zastavil kazetu a predbehol ho: „Operu.“

Šli po niekoho – mali ho vyzdvihnúť na pláži a doviesť domov. Viac im veliteľ neprezradil.

Na druhý deň za tmy uvideli vzdialené svetlá nejakého mesta, ale kapitán sa odmietol priblížiť k súši.

„Toto sú japonské vody,“ tvrdil. „Nemám ich mapy.“

„Ja vám poviem, ako blízko pôjdeme,“ oznámil kapitánovi veliteľ So a s pomocou rybára, ktorý sonarom testoval dno, zamierili k brehu.

Džun-do sa obliekol a zapol si opasok, aby mu hrubé džínsy nepadali.

„Tieto veci patria poslednému, ktorého ste uniesli?“ spýtal sa Džun-do.

„Už roky som nikoho neuniesol,“ odvetil veliteľ So.

Džun-do pocítil, ako mu tuhnú mimické svaly a zmocňuje sa ho hrôza.

„Len pokoj,“ chlácholil ho veliteľ So. „Robil som to už sto ráz.“

„Vážne?“

„No, dvadsaťsedem.“

Veliteľ So mal so sebou malý skif, a keď boli pri brehu, kázal rybárom, aby ho spustili na vodu. Nad Severnou Kóreou práve zapadalo slnko a schladilo sa, vietor zmenil smer. Skif bol maličký, Džun-do usúdil, že sotva stačí pre jedného človeka, nieto pre troch a ešte pre mykajúcu sa obeť únosu. Veliteľ So vzal ďalekohľad a ter-

mosku a zliezol do skifu. Kil zišiel za ním. Keď sa Džun-do posadil ku Kilovi, do skifu sa nabrala čierna voda a hneď mu premáčala tenisky. Uvažoval, či má priznať, že nevie plávať.

Kil ho nútil opakovať japonské frázy. Dobrý večer – *Konban wa*. Prepáčte, zabľúdil som – *Čotto sumimasen, miči ni majoimašita*. Stratila sa mi mačka – *Wataši no neko ga maigo ni narimašita*.

Veliteľ So mieril k brehu, hnal staručký sovietsky motor Vpresna. Obrátil sa na sever, pozdĺž pobrežia, člň sa hocikedy na vlne sklonil k brehu, potom z nej sklzol a znovu sa prehupol na druhú stranu.

Kil vzal do ruky ďalekohľad, no nepozrel na breh, ale na vysoké budovy a ožívajúce mestské neóny.

„Vravím vám,“ ozval sa, „tu žiadny Ťažký pochod nemali.“

Džun-do a veliteľ So si vymenili pohľady.

Veliteľ So prikázal Kilovi: „Ešte mu zopakuj, ako sa povie *ako sa máte*.“

„*Ogenki desuka?*“ povedal Kil.

„*Ogenki desuka?*“ zopakoval Džun-do. „*Ogenki desuka?*“

„Vyslov to tak, ako keby si zdravil spoluobčana. *Ogenki desuka?*“ poučal ho So. „Nech to neznie ako *hej, chystám sa vás odlepiť z tejto skurvenej pláže*.“

„Tak sa to volá? Odlepiť?“ spýtal sa Džun-do.

„Kedysi dávno sme to tak volali.“ Neúprimne sa usmial. „Povedz to slušne.“

„Prečo nepošlete Kila?“ spýtal sa Džun-do. „On vie po japonsky.“

Veliteľ So znovu pozrel na vodu. „Vieš, prečo si tu.“

Kil sa spýtal: „Prečo je tu?“

„Lebo vie bojovať potme,“ odpovedal So.

Kil pozrel na Džun-doa. „To je tvoja robota? Tvoje zamestnanie?“

„Vediem prienikovú jednotku,“ odvetil Džun-do. „Väčšinou potme utekáme, ale občas aj bojujeme.“

„Ha, a ja som si myslel, že moja robota stojí za hovno,“ prece-dil cez zuby Kil.

„Čo si robil?“ spýtal sa ho Džun-do.

„Prv než ma poslali do jazykovej školy? Manipuloval som s mínami.“

„Ako s mínami? Zneškodňoval si ich?“

„To by bolo ešte dobré,“ vzdychol Kil.

Boli asi dvesto metrov od pobrežia a začali sa presúvať pozdĺž pláží v prefektúre Kagošima. Čím menej svetla bolo, tým lepšie videl Džun-do jeho odraz v každej vlne, ktorá ich rozhajdala.

Kil zdvihol ruku. „Tam,“ ukázal. „Tam na pláži niekto je. Je to žena.“

Veliteľ So vypol motor a vzal do rúk ďalekohľad. Priložil si ho k očiam, zaostril a huňaté biele obočie sa mu dvíhalo a klesalo. „Nie,“ oponoval a vrátil ďalekohľad Kilovi. „Pozri sa lepšie, sú to dve ženy. Kráčajú jedna vedľa druhej.“

„Myslel som si, že hľadáme muža,“ ozval sa Džun-do.

„To je fuk,“ odvrkol starý vojak. „Len nech je ten človek sám.“

„Ako? Máme len tak hocikoho zdrapiť?“

Veliteľ So mlčal a chvíľu bolo počuť len motor. Potom vzdychol. „Za mojich mladých čias sme mali osobitné oddelenie a rozpočet. Motorový čln, pušku s uspávacími strelami. Pozorovali sme, infiltrovali sme sa, vyberali sme si. Nebrali sme rodinne založených a v nijakom prípade deti. Do výslužby som šiel s nepoškvrneným záznamom. A teraz, aha! Určite som posledný. Stavím sa, že nenašli nikoho iného, kto by si toto remeslo ešte pamätal.“

Kil sa zadíval na pláž. Utriel sklá, ale bolo naozaj tma. Podal ďalekohľad Džun-doovi. „Vidíš niečo?“

Keď sa Džun-do pozrel cez ďalekohľad, ledva rozoznal mužskú postavu kráčajúcu po pláži blízko vody – bola to len mierne svetlejšia škvrna na tmavom pozadí. Potom ho upútal iný pohyb – k mužovi sa hnalo zviera, určite pes, ale veľký ako vlk. Muž niečo urobil a pes odbehol.

Džun-do pozrel na veliteľa. „Je tam muž. Má so sebou psa.“

Veliteľ So sa vystrel a položil ruku na motor. „Je sám?“

Džun-do prikývol.

„Ten pes je akita?“

Džun-do sa v plemenách nevyznal. Siroty raz do týždňa upratovali na psej farme. Psy boli špinavé zvery, pri prvej príležitosti pripravené skočiť na človeka. Na ohradách boli stopy ich zubov. Džun-do o psoch viac vedieť nepotreboval.

So prikázal: „Sleduj, či zviera krúti chvostom. O nič viac sa nestaraj.“

„Japonci si psy cvičia,“ poznamenal Kil. „Povedz psovi: Dobrý psíček, sadni. *Joši joši, osuwari kawaii desune.*“

„Prestaneš s tou japončinou?“ zahriakol ho Džun-do.

Chcel sa opýtať, aký je plán, ale veliteľ iba obrátil čln k brehu. V Pchanmundžome viedol Džun-do rotu, takže dostával prídel alkoholu a raz do týždňa poukážku na ženu. O tri dni ho čakalo štvrté finále armádneho turnaja v taekwonde.

Jeho rota raz do mesiaca prečesala každý tunel pod demilitarizovanou zónou bez svetiel, takže musela prebehnúť niekoľko kilometrov v úplnej tme. Červené svetlá zapli, len keď na konci tunela potrebovali skontrolovať pečate a nášľapové míny. Pracovali tak, akoby sa každú chvíľu mali stretnúť s Juhokórejčanmi, a okrem obdobia dažďov, keď sa v tuneloch nedalo pre blato hnúť, každodenne cvičili boj zblízka pri nulovom osvetlení. Hovorilo sa, že vojaci juhokórejskej armády majú infračervené ďalekohľady a americké nočné videnie. Jeho chlapci mali jedinou zbraň – tmu.

Keď sa vlny rozbúrili a Džun-do sa zmocnila panika, obrátil sa ku Kilovi. „Aká robota môže byť horšia než zneškodňovanie mín?“

„Ich mapovanie,“ odpovedal Kil.

„Čože? Detektorom?“

„Detektory kovu ich neregistrujú,“ pokrútil hlavou Kil. „Američania už používajú plastové míny. Mapy mínových polí sme kreslili podľa zásad psychológie a vlastností terénu. Keď sa nie-

kam dá dostať len po chodníku alebo keď treba obísť trasu pre koreň stromu, na takom mieste predpokladáme mínu a zakreslíme ju. Trávili sme na mínových poliach celé noci, pri každom kroku sme riskovali život a načo? Prišlo ráno a míny aj nepriateľ zostali tam, kde boli.“

Džun-do vedel, kto dostáva najhoršie roboty – prieskum tuneľov, ponorky pre dvanásť ľudí, míny, biochemické zbrane –, a zrazu videl Kila inými očami. „Takže si sirota,“ vyhlásil.

Kila to zrejme šokovalo. „Kdeže. Ty si?“

„Nie,“ odvetil Džun-do. „Ja teda nie.“

Jeho jednotku tvorili siroty, hoci Džun-do sirota nebol, bol len obeť omylu. Adresa na vojenskej karte znela Dlhé zajtrajšky, a to sa mu stalo osudným. Asi ten údaj nikto v Severnej Kórei nedokázal opraviť, a tak sa Džun-do dostal sem. So sirotami žil od malička, rozumel ich ťažkému údely, takže k nim na rozdiel od väčšiny ľudí necítil nenávisť. Len k nim nepatril.

„Teraz robíš tlmočníka?“ spýtal sa Kila.

„Kto dosť dlho vydrží na mínových poliach, toho odmenia. Pošlú ho na nejakú dobrú štáciu. Napríklad do jazykovej školy.“

Veliteľ So sa trpkosť zasmial.

Do člna fŕkala biela pena z vln.

„Horšie je,“ pokračoval Kil, „že hocikedy idem po ulici a vravím si, reku, sem by som dal mínu. Alebo nemôžem stúpiť na nejaké miesto. Napríklad na prahy alebo pred pisoár. Už ani nemôžem ísť do parku.“

„Do parku?“ začudoval sa Džun-do. Nikdy nijaký park nevidel.

„Stačilo,“ zahriakol ich veliteľ. „V jazykovej škole potrebujú nového učiteľa japončiny.“ Znovu stlmil motor a šum príboja zosilnel, keď sa skif vo vlnách obracal bokom.

Na pláži videli siluetu muža, ktorý sa na nich pozeral, no práve teraz, len dvadsať metrov od pobrežia, boli bezmocní. Keď Džun-do pocítil, že čln sa prevracia, vyskočil, aby ho vyrovnal, a hoci

voda siahala len po pás, vlny ho strhli pod hladinu. Prílív ho vláčil po piesočnom dne, až kým sa s kašlaním nevynoril.

Muž na pláži mlčal. Keď sa Džun-do prebrodil k nemu, bola takmer úplná tma.

Džun-do sa zhlboka nadýchol a utrel si vlasy rukávom.

„*Konban wa*,“ oslovil cudzinca. „*Odenki kesuda?*“

„*Ogenki desuka!*“ zakričal z člna Kil.

„*Desuka*,“ zopakoval Džun-do.

Dobehol k nim pes so žltou loptičkou.

Muž sa chvíľu nehýbal. Potom cúvol.

„Chyť ho!“ skríkol veliteľ So.

Muž vzal nohy na plecia a Džun-do sa pustil za ním, v mokrých džínsach, v teniskách oblepených pieskom. Pes, veľký a biely, vzrušene poskakoval. Japonec utekal rovno po pláži, takmer neviditeľný, iba biely pes sa mihal, ako uhaňal sem a ta. Džun-do utekal, koľko len vládal. Sústredil sa iba na dupot, podobný úderom srdca, ktorý znel pred ním na piesku. Potom zatvoril oči. V podzemných chodbách sa naučil vnímať ľudí, ktorých nemohol vidieť. Ak tam boli, vycítil ich, a ak sa k nim dokázal dostať, mohol na nich skočiť. Jeho otec, pán sirôt, sa správal, akoby jeho matka bola mŕtva, ale nebola to pravda, matka bola nažive a mala sa dobre, akurát mimo dosahu. A hoci sa Džun-do nikdy nedozvedel, čo sa s pánom sirôt stalo, cítil, že jeho otec už nie je medzi živými. Rovnaký princíp platil pre boj v tme: človek musel vnímať protivníka, vycítiť ho a nepustiť k slovu predstavivosť. Tma v hlave je priestor, ktorý predstavivosť vyplňa príbehmi, tie však nemajú nič spoločné so skutočnosťou, s tmou okolo človeka.

Pred ním sa ozvalo žuchnutie, niekto v tme spadol. Ten zvuk Džun-do počul už tisíc ráz. Zastal tam, kde muž práve vstával. Tvár mal bielu ako duch, oblepenú pieskom. Obaja fučali a dychčali, para, čo im stúpala od úst, sa v tme zlievala.

Popravde, Džun-do na turnajoch nepodával ktovieaké výkony. Keď človek bojuje potme, nesmie naznačiť protivníkovi, kde sa

nachádza. V tme človek musí udierať tak, akoby udieral cez telá. Dôležitý je maximálny dosah – údery s vystretým lakťom, široké kopy s obratom, ktoré pokrývajú veľký výsek priestoru a zrazia ľudí na zem. No na turnaji vás protivník vidí a takéto ťahy vie predpokladať. Jednoducho ustúpi. Lenže čo spraví muž na večernej pláži, keď stojí na špičkách? Džun-do vykopol s obratom dozadu, zasiahol cudzinca do hlavy a ten padol.

Pes bol plný energie – možno vzrušený, možno nervózny. Hrabal pri zamdletom mužovi, potom pustil loptičku. Džun-do mu chcel loptičku hodiť, no neodvážil sa priblížiť k jeho zubom. Zrazu si uvedomil, že pes nekrúti chvostom. V tme sa čosi zalesklo, boli to mužove okuliare. Džun-do si ich nasadil a neostrá žiara nad dunami sa zmenila na ohraničené body svetla v oknách. Japonci nebývali v obrovských bytovkách, ale v menších domoch.

Džun-do si strčil okuliare do vrečka, potom chytil muža za členky a začal ho ťahať. Pes zavrčal a krátko, agresívne štekol. Keď sa Džun-do obzrel, uvidel, že pes vrčí na mužovu tvár a labami ho driape po lícach a po čele. Džun-do sklonil hlavu a pokračoval. Prvý deň v tuneli nie je problém, no keď sa na druhý deň človek zobudí zo snovej tmy do tej skutočnej, musia sa mu otvoriť oči. Ak ich zatvorí, myseľ mu bude premietiť šialené filmy, napríklad o psovi útočiacom od chrbta. S otvorenými očami stačí, ak človek čelí ničote toho, čo naozaj robí.

Keď Džun-do v tme konečne našiel čln, hodil bezvládne telo na hliníkové rebrá jeho kostry. Muž otvoril oči, pohyboval nimi sem a ta, ale nevnímal.

„Čo si mu urobil?“ spýtal sa Kil a neveriacky si obzeral mužovu zakrvavenú tvár.

„Kde ste trčali?“ odvrkol Džun-do. „Bol ťažký.“

„Ja som len tlmočník,“ bránil sa Kil.

Veliteľ So plesol Džun-doa po chrbte. „Na sirotu celkom dobré,“ poznamenal.

Džun-do sa zvrtol a zagánil naňho. „Doriti, nie som sirota,“ zasýčal. „Prečo sa chvascete, koľko rás ste to robili? Prišli sme bez plánu, napokon som ho musel naháňať po brehu. Ani ste nevystúpili z člna.“

„Musel som ťa vyskúšať, čo si zač,“ odvetil veliteľ So. „Nabudúce použijeme mozog.“

„Žiadne nabudúce nebude,“ odsekol Džun-do.

Kil a Džun-do zvrkli čln oproti vlnám. Kým veliteľ So štartoval šnúrou motor, schytali to od príboja. Až keď už boli všetci štyria v člne a mierili na otvorené more, veliteľ So povedal: „Pozri, časom ti to pôjde ľahšie. Len na to nemysli. Trepal som, keď som ti tvrdil, že som uniesol dvadsaťsedem ľudí. Nepočítal som ich. Jednoducho na nich zabudni, prídu a odídu, jeden za druhým. Chyť človeka rukami, ale pusť ho z hlavy. Nepočítaj tých ľudí. Práve naopak.“

Psa z pláže neprehlušil ani ich motor. Kam šli, všade sa nad vodou niesol jeho štekot a Džun-do vedel, že toho psa bude počuť už naveky.

*

Bývali na základni v Songune, neďaleko od prístavu v Kindže. Bol obklopený vykopanými bunkrami, v ktorých ležali rakety zem-vzduch, a keď zapadlo slnko, videli v mesačnom svite žiarieť biele koľajnice odpaľovacích zariadení. Keďže vyrážali do Japonska, museli nocovať inde ako bežní vojaci. Všetci traja bývali v ošetrovni, v malej izbe so šiestimi lôžkami. O tom, že je to ošetrovňa, vypovedala len jedna skrinka plná nástrojov na odber krvi a stará čínska chladnička s červeným krížom na dvierkach.

Japonca zamkli do budy na cvičisku a Kil si s ním cez dieru vo dvierkach cvičil japončinu. Džun-do a veliteľ So sa opierali o okno ošetrovne, podávali si cigaretu a dívali sa na Kila, ako sedí na zemi a cibí si frázy s mužom, ktorého pomohol uniesť. Veliteľ So pokrútil hlavou, akoby neveril vlastným očiam. V nemocnici bol jeden

pacient, malý, asi šesťnásťročný vojak s kosťami hrčovitými od hladomoru. Ležal na lôžku a drkotal zubami. Z cigaretového dymu kašlal. Odtiahli jeho lôžko, ako sa len v malej izbe dalo, ale ani tak nestíchol.

Lekára tu nemali. Ošetrovňa slúžila len na odloženie chorých vojakov, až kým bolo isté, že sa už neuzdravia. Ak nebude mladému vojakovi do rána lepšie, vojenská policajti mu napoja na žilu hadičku a vytiahnu z neho štyri jednotky krvi. Džun-do už takú smrť videl a podľa jeho mienky bola najlepšia. Trvala len niekoľko minút – najskôr sa človeku začalo driemať, potom vyzeral, že sa mu sníva, a ak ku koncu prepukla panika, bolo to jedno, lebo už nemohol rozprávať, a tesne pred smrťou bol aj tak každý len príjemne zmätený asi ako cvrček, keď mu odtrhnú tykadlá.

Generátor sa vypol – svetlá pomaly zhasínali, chladnička stíchla. Veliteľ So a Džun-do si ľahli na svoje lôžka.

Bol raz jeden Japonec. Vzal na prechádzku svojho psa. A potom zrazu nebol nikde. Tak to budú naveky vnímať jeho známi. Presne to si Džun-do myslel o chlapcoch, ktorých si vybrali muži s čínskym prízvukom. Boli tu a potom zrazu neboli nikde, tak ako Po-song sa ocitli v neznámych končinách. Rovnako zmýšľal o väčšine ľudí – zjavila sa mu v živote ako najdúsi pri dverách a neskôr ich to zase odnesie, akoby ich zmietla povodeň. Lenže Po-song nezmizol – či už klesol k morským úhorom, alebo sa jeho telo nafúкло a vlny ho odniesli na sever k Vladivostoku, niekde určite je. Japonec tiež niekde bol – v búde na cvičisku. Aj Džun-doova matka, ako mu náhle zišlo na um, niekde je, práve v tejto chvíli je v konkrétnom byte v hlavnom meste, azda sa pozerá do zrkadla, chystá sa do postele a češe si vlasy.

Džun-do zatvoril oči a prvý raz po dlhých rokoch si predstavil jej tvár. Je nebezpečné takto snívať o ľuďoch. Keby si na to zvykol, čoskoro by s ním boli v tuneli. Stalo sa mu to mnoho ráz, keď si spomínal na chlapcov z Dlhých zajtrajškov. Jeden chybný krok a chlapec sa za ním zrazu šuchtal v tme. Hovoril s ním, pýtal sa ho,

prečo on nepodľahol zime, prečo on nespadol do suda s farbou, a Džun-do sa bál, že na tvári čoskoro pocíti prsty kopajúcej nohy.

Teraz tu však bola jeho matka. Keď ležal a počúval, ako sa vojak trasie v zimnici, v uchu mu zaznel jej hlas. „Arirang,“ povedala uboleným tónom, zašepkala z nejakého neznámeho miesta. Dofrasa, ešte aj tie sprosté siroty vedia, kde majú rodičov.

Neskoro v noci sa dnu dopotácal Kil. Otvoril chladničku, hoci to bolo zakázané, a niečo do nej vložil. Potom sa hodil na lôžko. Kil spával s končatinami zvesenými z postele a Džun-do z toho usúdil, že ako dieťa mal vlastnú posteľ. O chvíľu drichmal ako drevo.

Džun-do a veliteľ So vstali. Potme prešli k chladničke. Veliteľ potiahol za kľučku a stroj vydýchol trošku chladného vzduchu. Vzadu, za hromádkou hranatých vreciek s krvou, objavil veliteľ So poloplnnú fľašu *sodžu*. Rýchlo zavreli dvere, lebo krv sa posielala do Pchjongjangu a keby sa pokazila, odskákali by si to.

Odniesli fľašu k oknu. Z ďalekých ohrád k nim doliehal psí štekot. Na obzore nad bunkrami žiarilo svetlo, mesačný svit odrazený od mora. Za nimi spiaci Kil púšťal vetry.

Veliteľ sa napil. „Nemyslím, že Kil vyrástol na pšenových plackách a cirokovej polievke.“

„Dočerta, kto to vlastne je?“ spýtal sa Džun-do.

„Kašli naňho,“ poradil mu veliteľ So. „Neviem, prečo Pchjongjang po rokoch znovu začal s týmito akciami, ale dúfam, že do týždňa sa toho panáka zbavíme. Stačí jedna misia, a ak všetko vyjde, už ho nikdy neuvidíme.“

Džun-do sa napil a žalúdok sa mu zovrel.

„Aká misia?“ spýtal sa.

„Bude ešte posledný cvičný únos,“ vysvetľoval veliteľ. „A potom vyrazíme po jednu výnimočnú osobu. V Niigate totiž trávi le-tá tokijský operný súbor. Účinkuje v ňom aj sopranistka Rumina.“

Ďalší hlt pálenky mu hladko zbehol do brucha. „Opera?“ začudoval sa Džun-do.

So pokrčil plecami. „Nejaký papaláš v Pchjongjangu si asi vypočul pirátsku nahrávku a zatúžil po tej babe.“

„Kil vravel, že prežil medzi mínami,“ pokračoval Džun-do. „A že ho za to poslali do jazykovej školy. Je to pravda? Naozaj je to tak? Dostane človek za službu aj odmenu?“

„Kila máme na krku, s tým nič neurobíš, jasné? No rozhodne ho nepočúvaj. Na príkazy som tu ja.“

Džun-do čušal.

„Prečo? Chýba ti niečo?“ spýtal sa veliteľ So. „A vieš vôbec, akú odmenu by si chcel?“

Džun-do pokrútil hlavou.

„Tak nad tým nešpekuluj.“

Veliteľ So prešiel do kúta a naklonil sa nad vedro, ktoré používali ako záchod. Oprel sa o stenu a dlho sa snažil. Márne.

„Tiež mám na konte zopár zázračných úspechov,“ rozrečnil sa. „Aj mňa odmenili. A aha, ako som dopadol.“ Pokrútil hlavou. „Vieš, akú odmenu by si mal chcieť? Aby si nedopadol ako ja.“

Džun-do sa zadíval na budú s Japoncom. „A čo sa s ním stane?“

„S tým psičkárom?“ spýtal sa So. „Vlak z Pchjongjangu sem už zrejme vezie nejakých dvoch pubjokov, idú si poňho.“

„Hej, ale čo sa s ním stane?“

Veliteľ So sa posledný raz pokúsil vymočiť.

„Neklad' hlúpe otázky,“ precedil pomedzi zuby.

Džun-do si predstavil svoju matku vo vlaku do Pchjongjangu. „Môže si človek za odmenu žiadať človeka?“

„Čo? Ženu?“ Veliteľ So znechutene potriasol svojím *umkjongom*. „Hej, to by si mohol.“ Vrátil sa, dopil zvyšok fľaše, nechal len trochu tekutiny na dne. Tú potom nakvapkal umierajúcemu vojakovi na pery. Na rozlúčku ho plesol po hrudníku a prázdnu fľašu mu vložil pod spotenú pazuchu.

Zrekvirovali ďalšiu rybársku loď, vyrazili na ďalšiu plavbu. Nad priekopou Cušima počuli mohutné údery, akoby sa niekto búchal päťou do hrude, no to pod nimi v hĺbočine lovíli vorvane a pri ostrove Dogo sa z mora náhle zdvihli žulové stĺpy, hore biele od vtáčieho trusu a dole oranžové od morských hviezdíc. Džun-do sa zadíval na severný cíp ostrova vytrčajúci z čiernej sopečnej horniny, porastený kosodrevinou. Bol to svet stvorený sám pre seba, nemal zmysel ani posolstvo, taká krajina by žiadnemu veľkému vodcovi nezabezpečila prevahu.

Ostrov sa preslávil ako turistický raj, a tak si veliteľ So povedal, že iste na pláži objavia osamelého turistu. No keď sa ocitli pri záveternej strane ostrova, na vode sa pred nimi náhle hojdal prázdny čierny nafukovací čln značky Avon, šesťmiestny a s päťdesiatkoňovým motorom Honda. Vyrazili k nemu na skife. Avon bol opustený a vo vode nebolo ani živej duše. Vliezli do člna a veliteľ So naštartoval motor. Potom ho vypol. Vzal zo skifu nádobu na benzín a skif spoločne prevrátili. Plavidlo sa naplnilo vodou a kleslo, stiahol ho motor Vpresna.

„Teraz sme tím, ako má byť,“ vyhlásil veliteľ So, keď obdivovali nový čln.

Vtedy sa vynoril potápač.

Zdvihol masku a s neistým úžasom pozrel na troch mužov vo svojom člne. Podal im však vrece s ustricami a prijal Kilovu pomocnú ruku, aby mohol vyliezť na palubu. Potápač bol mohutnejší ako oni, pod neoprénovým oblekom sa mu vydúvali svaly.

Veliteľ So pošepkal Kilovi: „Povedz mu, že náš čln sa poškodil a potopil.“

Kil oslovil potápača, ten chvíľu živo gestikuloval a dokonca sa zasmial.

„Viem, že sa vám potopil čln,“ preložil im Kil. „Takmer mi rachol na hlavu.“

Potom si potápač v diaľke všimol rybársku loď a ukázal na ňu hlavou.

Kil buchol potápača po chrbte a niečo mu povedal. Potápač sa mu ostro zadíval do očí a spanikáril. Ukázalo sa, že lovci ustríc nosia pri členku špeciálny nôž, a Džun-do sa ponamáhal, kým tohto muža premohol. Napokon ho Džun-do zovrel rukami zozadu a pevne stiahol, nožnicový stisk z mužovho neoprénu vyžmýkal vodu.

Nôž preletel vzduchom a Kil skočil cez palubu.

„Doriti, čo si mu povedal?“ osopil sa naňho Džun-do.

„Pravdu,“ odvetil Kil a šliapal vodu.

Veliteľ So mal na predlaktí poriadne hlbokú ranu. Od bolesti zavrel oči. „Ešte musíme trénovať,“ hlesol.

*

Potápača zavreli do podpalubia rybárskej lode a pokračovali smerom na pevninu. Tej noci pri pobreží neďaleko mesta Fukura spustili nový čln na vodu. Pri dlhom rybárskom móle vo Fukure svietil letný zábavný park s lampiónmi a karaoke pre starcov na námestí. Džun-do, Kil a veliteľ So čakali pri pobreží, kým neónové žiarivky na rýchlodráhe stmavnú a opičie škreky z verklíka na ceste stíchnu. Napokon sa na konci móla objavila osamotená postava. Keď zazreli červený ohníček z cigarety, bolo im jasné, že je to muž. Veliteľ So naštartoval.

Kormou sa pomaly posúvali k mólu. Tam, kde podporné stĺpy obmýval prudký príboj, sa chaoticky krútili víry, niektoré vlny vyskakovali rovno dohora, iné vyrážali kolmo k brehu.

„Oslov ho po japonsky,“ prikázal veliteľ Kilovi. „Povedz mu, že sa ti tu zatúlalo šteňa alebo čo. Priblíž sa k nemu. A potom ho zhod cez zábradlie. Je to vysoko a voda je studená. Keď sa vynorí, bude plávať k člnu ako o život.“

Kil vystúpil, len čo sa dostali k pobrežiu. „Mám to pod kontrolou,“ ubezpečil ich. „Je môj.“

„Kdeže,“ pokrútil hlavou veliteľ. „Pôjdete obaja.“

„Vážne to zvládnem,“ presviedčal ho Kil.

„Chod,“ povedal veliteľ Džun-doovi. „A nasad' si tie prekliate okuliare.“

Džun-do a Kil prešli čiaru prílivu a ocitli sa na malom námestí. Boli tu lavičky, priestranstvo medzi nimi a zatvorený stánok s čajom. Nestála tam socha a nedalo sa určiť, na čiu počesť námestie postavili. Zo stromov viseli slivky také zrelé, až na nich praskala šupa. Šťava im stekala po rukách. Vyzeralo to neskutočne, sotva sa tomu dalo veriť. Na lavičke spal špinavý muž a oni tomu nerozumeli – vari môže človek nocovať, kde sa mu zachce?

Kil sa zadíval na domy. Vyzerali tradične, s tmavými trámami a keramickými stropmi, ale bolo vidieť, že sú celkom nové.

„Najradšej by som pootváral všetky dvere,“ skonštatoval. „Pose-del si na ich stoličkách, popočúval ich hudbu.“

Džun-do naňho ostro pozrel.

„Veď chápeš, len to chcem vidieť,“ obhajoval sa Kil.

Podzemné tunely v demilitarizovanej zóne sa zakaždým končili rebríkom, ktorý viedol do šachty s poklopom. Muži, ktorým Džun-do velil, modlikali, aby mohli vyklíznúť von a chvíľu sa túlať po Južnej Kórei. Vracali sa s príbehmi o strojoch, ktoré vydávajú peniaze, o ľuďoch, ktorí zbierajú psie výkaly do vrecúšok. Džun-do sa tam nikdy nepozrel. Vedel, že tam majú obrovské televízory a toľko ryže, koľko sa človeku zažiada. No nechcel s tým mať nič spoločné. Báł sa, že keby to uvidel na vlastné oči, jeho život by stratil zmysel. Aj to, ako raz ukradol kvaku starcovi slepému od hladu, by bolo celkom zbytočné. Aj to, keď poslal namiesto seba iného chlapca do továrne čistiť sudy s farbou. Bolo by to márne.

Džun-do nahryzol slivku a odhodil ju. „Už som mal aj lepšie,“ zašomral.

Kráčali po doštenom móle, rokmi fľakatom od ulovených rýb. Vpredu, na konci móla, uvideli tvár osvetlenú modrou žiarou z mobilného telefónu.

„Len ho prehod' cez zábradlie,“ prikázal Džun-do.

Kil sa nadýchol. „Cez zábradlie,“ zopakoval.

Okolo nich sa váľali prázdne fľaše a cigaretové ohorky. Džun-do pokojne napredoval a cítil, že Kil vedľa neho napodobňuje jeho krok. Zospodu začul hrdelné bublanie motorového člna. Postava pred nimi prestala hovoriť do mobilu.

„Dare?“ zakričal na nich hlas. „Dare nano?“

„Neodpovedaj,“ šepol Džun-do.

„Je to ženský hlas,“ povedal Kil.

„Neodpovedaj,“ zasyčal Džun-do.

Kapučňa spadla a odhalila tvár mladej ženy.

„Na toto nemám žalúdok,“ zazmätkoval Kil.

„Drž sa plánu.“

Ich kroky zneli neskutočne hlasno. Džun-doovi zišlo na um, že raz sa možno takto prikradli nejakí muži k jeho matke a teraz on robí to isté.

Skočili na ňu. Pod kabátom bola útla. Otvorila ústa, asi chcela vykriknúť, a Džun-do uvidel, že má na predných zuboch tenké kovové drôtičky. Zovreli jej ruky a vyložili ju na zábradlie.

„Zenzen ojogenain desu,“ hlesla, a hoci Džun-do nevedel po japonsky, pochopil, že je to zúfalá prosba, priznanie, niečo ako „Som panna“.

Hodili ju cez zábradlie. Padala potichu, bez slova, bez jediného zhíknutia. Džun-do však uvidel, ako jej čosi blyslo v očiach – nebol to strach ani údiv nad nezmyselnosťou situácie. Uhádol, že myslí na rodičov, ktorí sa nikdy nedozvedia, čo sa s ňou stalo.

Zdola sa ozval šplechot a potom vrčanie motora.

Džun-do mal stále pred očami jej výraz.

Na móle zostal ležať jej telefón. Zdvihol ho a priložil si ho k uchu. Kil sa pokúsil niečo povedať, ale Džun-do ho umlčal. „Majumi?“ spýtavo sa ozýval ženský hlas. „Majumi?“ Džun-do stlačil zopár gombíkov, aby hlas stíchol. Keď sa nahol ponad zábradlie, čln sa dvíhal a klesal na vlnách.

„Kde je?“ spýtal sa Džun-do.

Veliteľ So sa zadíval do vody. „Klesla,“ oznámil.

„Akože klesla?“

Zdvihol ruky. „Dopadla na hladinu a zmizla.“

Džun-do sa obrátil ku Kilovi. „Čo to hovorila?“

„Povedala *Neviem plávať*.“

„Neviem plávať?“ zopakoval Džun-do. „Povedala, že nevie plávať, a ty si ma nechal, aby som ju zhodil?“

„Plán bol taký, že ju zhodíme. Vravel si, že sa ho mám držať.“

Džun-do sa opäť zadíval do čiernej vody pod mólom. Bola tam dole, široký kabát sa v prúde nadúval ako plachta a telo sa kotúľalo po piesčitom dne.

Telefón zazvonil. V dlani mu modro svietil a vibroval. S Kilom naň zízali, potom ho Kil vzal, započúval sa a vytreštil oči. Džun-doovi bolo jasné, že je to ženský hlas, hlas matky. „Zahod' to,“ prikázal Kilovi. „Rýchlo to zahod'.“

Kil počúval a oči mu blúdili po okolí. Ruka sa mu triasla. Krátko prikývol. Keď povedal „*Hai*“, Džun-do mu mobil vyšklbol a niekoľko ráz ťukol prstom do tlačidiel. Na obrazovke sa objavila fotografia bábätka. Zahodil prístroj do mora.

Džun-do prešiel k zábradliu: „Ako ste mohli zabudnúť, koľko ich bolo?“ zakričal dolu na veliteľa. „Ako ste mohli?“

*

Tým ukončili výcvik a nastal čas ísť po opernú speváčku. Veliteľ So sa mal preplaviť cez Japonské more na rybárskej lodi, Džun-do a Kil cestovali nočným trajektom z Čchongdžinu do Niigaty. O polnoci, keď budú mať speváčku v rukách, stretnú sa s veliteľom na pláži. Kľúčom tohto plánu je jednoduchosť, zdôraznil veliteľ So.

Džun-do a Kil sa popoludní odviezli vlakom do Čchongdžinu. Na stanici spali pod nákladnými perónmi celé rodiny a čakali

na tmu, aby sa vybrali do Sinuidžu, len na šírku rieky Tuman vzdialeného od Číny.

Do prístavu v Čchongdžine kráčali peši popri Hute zjednotenia s vysokými žeriavmi, ktoré hrdza prilepila k zemi, medené koľajnice, ktoré kedysi viedli k vysokej peci, ľudia dávno rozkradli. Bytovky ostali prázdne, s normovanými oknami zalepenými papierom. Nikde sa nesusila bielizeň, vo vzduchu sa nevznášal cibulový dym. Stromy počas hladomoru do jedného vyrúbali a teraz, po rokoch, tu rástli len mladé semenáčky, všetky rovnako veľké, s kmeňmi hrubými ako členok vykúkali na najnemožnejších miestach – v sudoch na dažďovú vodu, v odkvapových rúrach, jeden dokonca vyrážal zo záchoda, kam človek chudý ako kostlivec vytlačil nestráviteľné semienko.

Keď prišli k Dlhým zajtrajškom, nevyzerali väčšie ako vojenská ošetrovňa.

Džun-do nemal tým smerom ukazovať, lebo Kil hneď nástojil, aby tam zašli.

Zostali len tie. Všetko spálili, aby sa zohriali, ešte aj veraje zhoreli v ohni. Zostal iba zoznam stoštrnástich veľkých mučeníkov revolúcie, namaľovaný na stene. Kil stále neveril, že Džun-do dával všetkým sirotám mená.

„Naozaj si sa naučil všetkých mučeníkov naspamäť?“ spýtal sa. „Vieš aj číslo jedenásť?“

„To je Ha Sin,“ odpovedal Džun-do. „Keď ho chytili, vyrezal si jazyk, aby od neho Japonci nezískali informácie. Mali sme tu chlapca, ktorý nechcel hovoriť, tak som mu dal jeho meno.“

Kil skĺzol prstom po zozname.

„Tu si,“ ukázal. „Mučeník číslo sedemdesiatšesť. Pak Džun-do. Aký je jeho príbeh?“

Džun-do sa dotkol čiernej škvvrny na dlážke, kde kedysi stála piecka. „Hoci zabil mnohých japonských vojakov,“ začal, „revolucionári z vlastnej jednotky mu neverili, lebo mal nečistú krv. Aby dokázal svoju vernosť, obesil sa.“

Kil vyvalil oči. „A ty si prijal jeho meno? Prečo?“

„Zložil najťažšiu skúšku vernosti.“

Ukázalo sa, že izba pána sirôt je sotva väčšia ako bežný slamník. A po portréte krásnej ženy, jeho učiteľky, našiel Džun-do len die-ru, ktorú zanechal klinec.

„Tu si spával?“ opýtal sa Kil. „V izbe pána sirôt?“

Džun-do mu ukázal die-ru na stene. „Tu visel portrét mojej matky.“

Kil sa na die-ru zadíval. „Hej, bol tu klinec,“ prikývol. „Ako to, že si dostal meno ako sirota, hoci si tu mal otca?“

„Svoje meno mi dať nemohol,“ vzdychol Džun-do. „To by každý videl, v akej hanbe musí vychovávať svojho syna. A nedokázal sa donútiť, aby ma pomenoval podľa iného človeka, ani mučeníka. Tak som si to meno musel vybrať sám.“

Kil očividne stále nerozumel. „A čo tvoja matka?“ spýtal sa. „Ako sa volala?“

V diaľke zatrúbila siréna na trajekte *Mangjongbong-92*.

Džun-do povedal: „Myslíš, že sa niečo vyrieši, keď moje problémy budú mať mená?“

*

Tej noci stál Džun-do v tme na korme a pozeral na brázdú za loďou. *Rumina*, znelo mu v hlave. Nepočúval jej hlas a radšej si nepredstavoval jej tvár. Len uvažoval, ako by asi strávila tento posledný deň, keby vedela, že sa k nej blíži.

Predpoludním vplávali do prístavu Bandaidžima a uvideli colnice s rozličnými vľajkami. Na zakotvené veľké nákladné lode nareté humanitárnou belasou farbou nakladali ryžu. Džun-do a Kil mali falošné doklady a v polokošeliach, džínsach a teniskách zišli na breh rovno do centra Niigaty. Bola nedeľa.

Cestou do koncertnej siene Džun-do zazrel na oblohe dopravné lietadlo s hrubým pásom za chvostom. Zaklonil hlavu a vyvalil naň

oči – neuveriteľné. Také neskutočné, že sa rozhodol hrať ľahostajnosť pri všetkom od farebných svetiel, ktoré riadili premávku, až po autobusy, ktoré si ako voly kľakali pred starcami, aby sa im ľahšie nastupovalo. Nie je predsa nič čudné, že parkovacie automaty hovoria a že dvere do obchodov sa otvárajú, keď popri nich niekto prejde. A je samozrejmé, že v kúpeľniach nie sú sudy s vodou a naberačky.

Matiné tvoril výber z diel, ktoré operný súbor plánoval uviesť v nasledujúcej sezóne, takže speváci sa striedali pri krátkych áriách. Kil tie piesne zrejme poznal, lebo si ich pohmkával a pospevoval s nimi. Rumina – nízka robustná žienka – vyšla na pódium v uhľovočiernom kostýme. Spod prísnej ofiny bolo vidieť jej tmavé oči. Džun-do rozpoznal, že vie, čo je smútok, no nemohla tušiť, že najťažšie útrapy ju ešte len očakávajú, že dnes večer, len čo sa znesie tma, život sa jej zmení na operu, že Džun-do je temná postava, ktorá na konci prvého dejstva odviečie hrdinku do krajiny žiaľu.

Spievala po taliansky, potom po nemecky a nato po japonsky. Keď konečne zaspievala po kórejsky, ukázalo sa, prečo si ju v Pchjongjangu vybrali. Pieseň bola krásna, jej hlas, náhle celkom ľahulinký, spieval o dvoch milencoch na jazere, a nie o drahom vodcovi alebo porážke imperialistov, či o hrdej severokórejskej továrni. Pieseň bola o dievčine a chlapcovi v člne. Dievča malo biely *čoson-ot*, chlapec oduševnený pohľad.

Rumina vo svojich uhľovočiernych šatách spievala po kórejsky a bolo to, akoby spievala o pavúkovi, čo pradiť biele nite, sieťou omotáva poslucháčov. Džun-do a Kil sa túlili po uliciach Niigaty stále v zajatí toho vlákna a predstierali, že ju neplánujú uniesť z neďalekého mestečka pre umelcov. Džun-doovi sa v hlave donekonečna opakoval verš o tom, ako sa milenci uprostred vody rozhodli už ďalej neveslovať.

Ako v tranze chodili mestom a čakali na tmu. Džun-do ostro vnímal najmä reklamy. V Severnej Kórei reklamy nemali a tu boli aj

na autobusoch, na plagátoch, na obrazovkách. Boli prekvapivé a nástožčivé – páry v objatí, smutné dieťa – a on sa spýtal Kila, o čom sú, lenže odpovede sa týkali poistenia motorových vozidiel a taríf za telefonické volania. Cez okno sa dívali, ako Kórejšanky opilujú nechty Japonkám. Zo žartu stlačili gombík na automate a dostali z neho vrecko oranžovej potraviny, ktorú ani jeden z nich neochutnal.

Kil zastal pred obchodom, kde predávali potápačský výstroj. Vo výklade bola veľká taška so zipsom. Bola z čierneho nylonu a predavač im ukázal, že sa do nej zmestí všetko, čo dvaja ľudia potrebujú na podmorské dobrodružstvo. Kúpili si ju.

Muža, ktorý tlačil vozík, sa opýtali, či si ho môžu požičať, a on im odvetil, že v supermarkete si môžu zobrať vlastný. V obchode sa takmer nedalo uhádnuť, čo je vo väčšine škatúľ a balíčkov. Nikde nevideli základné potraviny, čiže sudy s redkovkou a vedrá s orechmi. Kil si kúpil kotúč hrubej pásky a v oddelení detského tovaru malé vodové farby v plechovej škatuľke. Očividne mal niekoho, komu mohol doniesť suvení.

Zotmelo sa, výklady z ničoho nič ožiaril červeno-modrý neón a vrby čosi nadpozemsky osvetlilo zospodu. Džun-doa oslepovali reflektory áut a cítil sa zraniteľný, nápadný. Od kolkej sa nesmie vychádzať z domov? Prečo Japonci nerešpektujú tmu ako normálni ľudia?

Zastali pred barom, mali ešte dosť času. V podniku sa zhovárali a smiali ľudia.

Kil vytiahol jeny. „Načo by sme ich nosili späť?“ pokrčil plecami.

Vnútri im obom objednal whisky. Boli tam aj dve ženy a Kil objednal aj im. Usmiali sa a opäť sa zarožprávali. „Videl si, aké majú zuby?“ spýtal sa Kil. „Biele, dokonalé ako deti.“ Džun-do neprikývol a Kil ho štuchol. „Uvoľni sa, jasné? Pokojne.“

„Tebe sa to povie,“ vzdychol Džun-do. „Nemusíš dnes v noci nikoho zdrapiť a premôcť. A prevliecť cez mesto. A ak na tej pláži nebude veliteľ...“

„To by podľa teba bolo najhoršie?“ odsekol Kil. „Nezdá sa mi, že by tu niekto plánoval dobrovoľne ujsť do Severnej Kórey. A oni nám z pláží neunášajú ľudí.“

„Také reči sú úplne nanič.“

„Už to vypi,“ súrili ho Kil. „Dnes tú speváčku beriem ja. Nie si totiž jediný, kto dokáže udrieť ženu. Nemôže to byť ťažké.“

„Ja ju zvládnem,“ pokrútil hlavou Džun-do. „Ty dávaj pozor na seba.“

„Hádam len dokážem vtrepáť speváčku do tašky?“ urazil sa Kil. „A tlačíť nákupný vozík s tým vrecom, nie? Vypi si, Japonsko už pravdepodobne nikdy neuvidíš.“

Kil sa pokúsil s Japonkami dohovoriť, ale usmiali sa a ignorovali ho. Potom objednal drink barmanke. Podišla k nemu, a kým nalievala, rozprávala sa s ním. Bola útla, s úzkymi plecami, no mala priliehavé tričko a vlasy čierne ako žúžol. Štrngli si a on povedal niečo, čo ju rozosmialo. Keď šla po objednávku k ďalšiemu hostovi, Kil sa obrátil k Džun-doovi. „Keby si sa s takouto vyspal,“ začal Kil, „vedel by si, že to robí, lebo chce, nie ako nejaká vojenská kurvička, ktorá potrebuje deväť pečiatok denne, alebo nejaká robotníčka z fabriky, ktorú ti za ženu dal jej bytový výbor. Doma na teba pekné dievča ani nepozrie. Nemôžete si dať ani čaj, aby jej otec už nedohadoval svadbu.“

Pekné dievčatá? pomyslel si Džun-do. „Svet si o mne myslí, že som sirota, to je moje prekliatie,“ odvetil Kilovi. „No povedz, prečo sa chlapec z Pchjongjangu ako ty dostal k takejto špinavej robote?“

Kil objednal ďalšie kolo, hoci Džun-do sa svojho pohárika takmer nedotkol. „V tom sirotinci ti vážne preskočilo,“ skonštatoval Kil. „Len preto, lebo si neutieram nos do dlane, ešte nie som z mesta. Som z vidieka, z Mjohsonu. Aj ty by si sa mal správať trochu lepšie. V Japonsku môžeš byť, kým chceš.“

Pred barom zastala motorka a za výkladom uvideli, ako ju muž stavia k ostatným. Keď vytiahol kľúč zo zapalovania, schoval ho pod nádrž. Kil a Džun-do si vymenili pohľady.

Kil popíjal whisky, pokrútil pohárom a zaklonil hlavu, ticho zakloktal.

„Nepiješ ako vidiečan.“

„Ani ty ako sirota.“

„Ja nie som sirota.“

„To je dobre,“ prikývol Kil, „lebo všetky siroty v mojej mýner-skej jednotke vedeli len jedno – brať. Cigarety, ponožky, *sodžu*. Nie je to na porazenie, keď ti niekto vezme *sodžu*? V mojej jednotke chniapali po všetkom naokolo, ako keď pes zožerie a strávi aj vlastné štence a namiesto poďakovania sa ti vyserie k nohám.“

Džun-do sa usmial tým úsmevom, ktorý ľudí oberie o ostražitosť, takže nečakajú, že o chvíľu im niekto vrazí.

Kil pokračoval. „Lenže ty si slušný chlap. Si verný ako ten mučeník. Nemusíš si opakovať, že tvoj otec bol taký a matka hentaká. Môžeš byť, kým len chceš. Na jednu noc sa môžeš zmeniť. Zabudni na toho ožrana a na tú dieru po klinici.“

Džun-do vstal. Cúvol do správnej vzdialenosti na výkop s obratom. Zatvoril oči, aby cítil priestor ostatnými zmyslami, predstavil si obrat bokom a výkop nohou, dráhu chodidla, ktoré presviští dookola. Džun-do to takto robil celý život, takto sa vyrovnával s ľuďmi z normálnych rodín, ktorí si nevedia predstaviť, že niekomu bolesť bráni priznať sa k vlastnému synovi, ktorí netušia, že nie je nič horšie, ako keď matka opustí deti, hoci sa to deje stále, a slovo brať ľahkovážne používajú na tých, ktorí majú tak málo, že naozaj nemôžu dávať.

Keď Džun-do otvoril oči, Kil si náhle uvedomil, čo chystá.

Chytil sa pohára. „Moment,“ ozval sa. „Prepáč, spravil som chybu. Som z veľkej rodiny, o sirotách nič neviem. Mali by sme už ísť, máme tu robotu.“

„Tak dobre,“ prikývol Džun-do. „Uvidíme, ako sa budeš správať k tým pekným dámam v Pchjongjangu.“

Za koncertnou sieňou sa rozprestieralo umelecké mestečko – vlastne len niekoľko domov postavených okolo termálneho prameňa uprostred. Videli, ako z kúpeľného pavilónu prúdi voda, stále horúca. Stúpala z nej para. Prúd biely od minerálov sa valil po holých, odfarbených skalách k moru.

Skryli vozík a Džun-do pomohol Kilovi preliezť plot. Keď sa Kil objavil za kovovou bránou, aby ju otvoril, chvíľu počkal a tí dvaja sa na seba zadívali cez mreže. Až potom Kil zdvihol západku a pustil Džun-doa dnu.

Kamením dláždenú cestičku k Rumininmu bungalovu osvetľovali kužeľovité lampičky. Hore bránili vo výhľade na hviezdy tmavozelené a biele magnólie. Vo vzduchu sa vznášala vôňa cédrov a iných ihličnanov, ale aj závan od mora. Džun-do odtrhol dva kusy lepiacej pásky a končekmi ich prichytil Kilovi k rukávom.

„Treba byť pripravený,“ šepol.

Kilove vzrušené oči akoby tomu stále neverili.

„Len tak tam vtrhneme?“ spýtal sa.

„Ja otvorím dvere,“ vysvetlil mu Džun-do. „Ty jej páskou zalepíš ústa.“

Džun-do vydľabal z chodníka veľký dlažbový kameň a odniesol ho k dverám. Priložil ho ku kľúčke, zaprel sa oň bokom a dvere pukli. Kil sa rozbehol k žene, ktorá sedela na posteli, osvetlená len televíznou obrazovkou. Džun-do sa z dverí prizeral, ako jej Kil páskou zaliepa ústa, no vzápätí sa na mäkkej posteli situácia zmenila. Prišiel o chumáč vlasov. Žena ho zdrapila za golier a on stratil rovnováhu. Konečne jej dosiahol na krk a spadli na dlážku, on ju privalil a ona sa schúlila od bolesti. Džun-do dlho civel na jej chodidlá. Nechty mala nalakované načerveno.

Spočiatku si myslel, veď ju už chyť, tam ju chyť, tam ju stisni, no postupne ho zachvátila nevoľnosť. Tí dvaja sa prevažovali na dlážke, Džun-do si všimol, že žena sa pomočila, a v tej chvíli sa mu opäť odhalila brutalita toho, čo sa tu odohráva. Kil ju už premáhal,

páskou jej spútal zápästia a členky, a ona kľačala. Rozložil tašku a otvoril zips. Keď pred ňou rozťahol otvor, jej oči – vytreštené a mokré – sa vyvrátili dohora a žena ochabla. Džun-do si sňal okuliare a v hmle vyzeralo všetko hneď lepšie.

Pred domom sa zhlboka nadýchol. Počul, ako ju Kil s námahou pchá do tašky. Hviezdy nad morom, bez okuliarov neostre, mu pripomenuli, aký slobodný sa cítil pri prvej nočnej plavbe po Japonskom mori, ako dobre mu bolo na rybárskej lodi. Pozrel dnu. Kil už zazipsoval tašku, von trčala len Ruminina hlava a nozdry sa jej chveli, zápasili o kyslík. Kil sa nad ňou vystrel, vyčerpaný, ale usmiaty. Rukami si napol látku v rozkroku, aby rozoznala, že má erekciu. Keď zdesene vyvalila oči, zatiahol zips na taške a skryl jej hlavu.

Rýchlo jej prehľadali veci. Kil si vzal jeny a náhrdelník s červenými a bielymi kamienkami. Džun-do nevedel, čo by si mal vziať. Na stole boli fľaštičky s liekmi, kozmetika a rodinné fotografie. Oči mu padli na tie uhľovočierne šaty a strhol ich z vešiaka.

„Dofrasa, čo to robíš?“ zasyčal Kil.

„Neviem,“ odpovedal Džun-do.

Preťažený vozík pri každom hrbolci na chodníku nahlas zavrzgal. Tlačili ho mlčky. Kil bol podriapaný a mal roztrhané tričko. Vyzeral, akoby sa mu po tvári roztekli líčidlá. Z chrasty, čo zostala po vyšklbnutých vlasoch, vymokla číra žltkastá tekutina. Pri obrubníku, kde asfalt klesal, sa kolieska čudne vykrúcali a hrozilo, že náklad vypadne.

Ulice lemovali odhodené kartónové škatule. Umývači riadu hadicami čistili v jarkoch kuchynské rohože. Okolo nich prehrmotal veľký prázdny autobus. Pri parku sa muž prechádzal s veľkým bielym psom, ktorý sa zastavil a premeral si ich pohľadom. Taška sa zahmýrila, potom znehybnela. Na rohu Kil povedal, aby zabočili doľava, a tam, pod strmým svahom na druhej strane parkoviska sa tiahla pláž.

„Mám oči na stopkách,“ ozval sa Kil.

Vozík to ťahalo dolu svahom, akoby sa chcel vyslobodiť, a Džun-do mocnejšie zovrel rukoväť. „Dobre,“ prikývol.

Kil sa zozadu ozval: „S tými rečami o sirotách som to prehnal. Neviem, aké to je, mať rodičov pod zemou alebo takých, ktorí ťa opustili. Spravil som chybu. Už mi je to jasné.“

„Nič sa nestalo,“ odpovedal Džun-do. „Ja nie som sirota.“

Kil pokračoval: „Aké to bolo, keď si naposledy videl svojho otca?“

Vozík sa mu stále vyšmykoval z rúk a Džun-do sa musel zakláňať a brzdiť nohami. „Nerobili sme večierok na rozlúčku,“ odpovedal. Vozík sa rozbehol a potiahol ho ešte niekoľko metrov, kým sa Džun-do opäť zaprel chodidlami. „Bol som tam najdlhšie zo všetkých – nik si ma neadoptoval, otec predsa nemohol dopustiť, aby mu vzali jediného syna. A tej noci, keď sme spálili prične, prišiel ku mne. Ležal som na dlážke. Kil, pomôž mi.“

Vozík náhle veľmi zrýchlil. Džun-do spadol na zem, držadlo mu vyklzlo z rúk a vozík sa sám rútil dolu svahom. „Kil!“ zakričal, pohľadom zúfalo sledujúc ich náklad. Vozík prehrkotal cez parkovisko, v rýchlosti sa rozhojdal, narazil do obrubníka, poskočil a čierna taška vyletela, dopadla na tmavý piesok.

Džun-do sa obrátil. Po Kilovi nebolo ani stopy.

Džun-do sa rozbehol po piesku, minul aj tašku, vykrivenú v čudnej polohe. Dole pri vode hľadal očami veliteľa Soa, no ani ten tam nebol. Skontroloval si vrecká – nemal mapu, hodinky ani baterku. Oprel sa dlaňami o kolená a lapal dych. Popri ňom preleteli uhľovočierne šaty, raz sa naduli vo vetre, potom splasli, šušťali po piesku, až ich pohltila noc.

Našiel tašku a prevrátil ju. Pootvoril zips a zvnútra sa zdvihla vlna horúčavy. Strhol žene pásku z tváre, podriapanej od drsného nylonu. Prehovorila po japonsky.

„Nerozumiem,“ odvetil.

Prešla do kórejčiny: „Ďakujem, že ste ma zachránili.“

Skúmavo si obzeral jej tvár. Bola doráňaná a opuchnutá.

„Napchal ma sem nejaký psychopat,“ pokračovala. „Vďaka Bohu, že ste šli okolo. Už som si myslela, že je po mne, a vtom ste sa tu objavili a vyslobodili ste ma.“

Džun-do sa znovu poobzeral, či nezazrie Kila, hoci vopred vedel, že ho neuvidí.

„Ďakujem, že ste ma vyslobodili,“ zopakovala. „Vďaka, naozaj.“

Džun-do prešiel prstami po páske, ale už strácala lepkavosť. Zostal na nej pramienok jej vlasov. Pustil ho, nech si letí vo vetre.

„Božemôj,“ vydýchla. „Vy patríte k nim.“

Vietor fúkol piesok do tašky a jej do očí.

„Viem, čo prežívate, verte mi,“ upokojoval ju.

„Nemusíte byť zloduch,“ presviedčala ho. „Máte v sebe niečo dobré, ja to vidím. Pustte ma a ja vám zaspievam. Neviete si ani predstaviť, ako spievam.“

„Vaša pieseň mi nedá pokoja,“ pokračoval. „Tá o chlapcovi, ktorý uprostred jazera prestane veslovať.“

„To bola len jedna ária,“ odpovedala. „Jedna ária z celej opery, kde je veľa bočných dejových línií, zvrátov a zrád.“

Džun-do sa k nej nahol. „Prečo chlapec zastavil? Lebo tú dievčinu zachránil a na druhom brehu ju musí odovzdať svojim nadriadenným? Alebo ju ukradol, takže vie, že ho čaká trest?“

„Je to príbeh o láske,“ odvetila.

„To chápem,“ prikývol, „no ako znie odpoveď? Čo ak chlapec vie, že ho čaká pracovný tábor?“

Očami mu pátrala v tvári, akoby mal práve on poznať odpoveď.

„Ako sa to skončí?“ vypytoval sa. „Čo sa s nimi stane?“

„Pustte ma a ja vám to poviem,“ žobronila. „Otvorte tašku a ja vám ten koniec zaspievam.“

Chytil zips a zatiahol ho. Potom oslovil čierny nylon na mieste, kde mala tvár. „Nezatvárajte oči,“ prihovoral sa jej. „Viem, že aj tak

nič nevidíte, no nech sa stane čokoľvek, nezatvárajte oči. Tma a úzky priestor nie sú vašim nepriateľom.“

Odtiahol tašku k vode. More, ľadové a spenené, sa mu prelievalo cez topánky a on hľadal veliteľa Soa. Keď vlna vystúpila vyššie a obľizla tašku, žena vnútri vykrikla. Ešte nikdy nepočul taký výkrik. Z diaľky na pobreží ho zalialo svetlo. Veliteľ So tiež začul jej hlas. Prišiel aj s čiernym nafukovacím člnom a Džun-do odtiahol náklad do príboja. Chytili tašku za popruhy a prevalili ju do člna.

„Kde je Kil?“ opýtal sa.

„Kil zmizol,“ odvetil Džun-do. „Stál pri mne a zrazu ho nebolo.“

Stáli po kolená vo vlnách a pridržiali čln. Veliteľovi sa v očiach odrážali svetlá z mesta. „Vieš, čo sa stalo s ostatnými dôstojníkmi?“ spýtal sa. „Boli sme štyria. Teraz som zostal len ja. Ostatní sú vo Väznici 9. Počul si už o tej väznici, tunelár? Je celá pod zemou. Je to baňa, a keď do nej raz vojdeš, už nikdy neuvidíš slnko.“

„Darmo ma strašíte, nič sa tým nezmení. Neviem, kde je Kil.“

Veliteľ So pokračoval: „Je tam železná brána, a keď cez ňu prejdeš, si hotový. Vnútri nie sú dozorcovia, lekári, jedáleň ani záchody. Len kopeš v tme, a keď nájdeš rudu, odnesieš ju hore, cez mreže ju vymeníš za jedlo, sviečky a krompáče. Ani len mŕtvolu odtiaľ nevynášajú.“

„Ten môže byť už za horami za dolami,“ pokrčil plecami Džun-do. „Vie po japonsky.“

Z tašky sa ozval Ruminin hlas: „Ja vám pomôžem. Niigatu poznám ako vlastnú dľaň. Pustte ma von a prisahám, že ho nájdem.“

Ignorovali ju.

„Kto to vlastne je, ten Kil?“ spýtal sa Džun-do.

„Rozmaznaný fagan nejakého ministra,“ odvetil veliteľ So. „Viac mi o ňom nepovedali. Poslal ho sem jeho otec, aby ho trochu zoceľil. Tak to býva, syn hrdinu je vždy najbojzlivejší.“

Džun-do sa obrátil a zahľadel sa na osvetlenú Niigatu.

Veliteľ So mu položil ruku na plece. „Ty si vojak,“ prihovoril sa mu. „Keď treba udrieť, udrieš.“ Odopol dlhý popruh z tašky

a na jednom konci uviazal voľné oko. „Ten sviniar Kil nám na krk navliekol slučky. Túto navlečieš ty jemu.“

*

Džun-do obchádzal priemyselnú štvrť, plný zvláštneho pokoja. Mesiac sa odrážal v každej mláke, a keď pred ním zastavil autobus, vodič naňho len pozrel, nepýtal cestovné. Autobus bol prázdny, iba vzadu sedeli dvaja starí Kórejčania. Stále mali nasadené biele kuchárske čapice. Džun-do ich oslovil, no iba krútili hlavami.

Ak mal v tomto meste nájsť Kila, potreboval motorku. No keby mal Kil trochu rozumu, dávno by zmizol aj s ňou. Džun-do konečne zabočil k baru a bola tam – čierna motorka sa leskla pri obrubníku. Vysadol na ňu a dotkol sa kormidla. No keď siahol pod nádrž, kľúč tam nebol. Obrátil sa k výkladu, za ktorým bol bar, a tam za sklom sedel Kil, na čomsi sa s barmankou smial.

Džun-do sa posadil vedľa Kila, ktorý maľoval akvarel. Farby boli otvorené a on namočil štetec do štamperlíka s vodou sfarbenou nafialovo a nazeleno. Maľoval krajinku s bambusovými políčkami a s chodníkmi medzi kamením. Kil zdvihol zrak a uvidel Džun-doa, namočil štetec a pozvrátil ho v žltej farbe, aby zvýraznil bambus.

Džun-do sa mu prihovoral: „Dofrasa, aký si len hlúpy.“

„To ty si hlupák,“ vyhlásil Kil. „Máte tú speváčku. Kto by sa už vrátil po mňa?“

„Ja,“ oznámil mu Džun-do. „Daj sem kľúč.“

Kľúč od motorky ležal na barovom pulte a Kil mu ho posunul.

Kil zakrútil ukazovákom, naznačil barmanke ďalšie kolo. Podišla k nim, na krku mala Ruminin náhrdelník. Kil jej niečo povedal, oddelil polovicu jenov a dal ich Džun-doovi.

„Vravel som jej, že toto kolo platíš ty.“

Barmanka naliala whisky do troch pohárov a zašveholila čosi, čo Kila rozosmialo.

„Čo vraví?“ spýtal sa Džun-do.

„Vraj vyzeráš veľmi mocný a je škoda, že si zbabelec.“

Džun-do ho prebodol pohľadom.

Kil pokrčil plecami. „No, tuším som jej vravel, že sme sa pobili pre dievča. A že som vyhrával, kým si mi nezačal vyškľbávať vlasy.“

„Ešte stále sa ti nemusí nič stať,“ presviedčal ho Džun-do. „Budeme mlčať ako hrob. Prisahám. Vrátime sa, ako keby si neutiekol.“

„A vari niekam utekám?“ spýtal sa Kil. „Okrem toho, nemôžem opustiť svoju priateľku.“

Kil jej podal akvarel, ona ho pripla na stenu vedľa iného papiera, na ktorom žiaril jej portrét s červeno-bielym náhrdelníkom. Džun-do prižmúril oči a z diaľky pochopil, že Kil nenamaloval krajinku, ale farbistú, detailnú mapu mínového poľa.

„Naozaj si bol na mínových poliach,“ skonštatoval.

„Moja matka ma poslala do Mansude študovať maľbu,“ rozrečnil sa Kil. „No otec usúdil, že na mínových poliach sa zo mňa stane chlap, tak mi to vybavil.“ Musel sa zasmiať, keď si predstavil, že niekto musí vybavovať samovražednú misiu. „Radšej som kreslil mapy, ako skúmal terén.“ Rozprával a rýchlo pracoval na ďalšom akvareli, na ktorom bola žena s rozďavenými ústami, osvetlená zospodu, takže jej v očných jamkách ležali tieň. Podobala sa na Ruminu, no Džun-do nevedel, či z plných pľúc spieva, alebo kričí o pomoc.

„Povedz jej, že si dáš posledný drink,“ vyzval ho Džun-do a posunul barmanke všetky jeny.

„Je mi to veľmi ľúto,“ odvetil Kil. „Naozaj, ale nikam nejdem. Tú speváčku môžeš považovať za dar odo mňa a odkáž im, že sa ospravedlňujem.“

„Tú speváčku chcel tvoj otec? Preto sme tu?“

Kil ho ignoroval. Začal maľovať ďalší portrét, obrázok seba a Džun-doa, ako si navzájom ukazujú zdvihnuté palce. Na tvárach mali priširoké silené úsmevy a Džun-do radšej nechcel vidieť ten obrázok dokončený.

„Podme,“ zavelil. „Hádam nechceš zmeškať karaoke v hoteli Jang-gakdo alebo ako sa vlastne vy papaláši zabávate.“

Kil sa nepohol. Zvýrazňoval svaly na ramenách Džun-doa, až vyzerali ako opičie končatiny. „Je to pravda,“ prikývol Kil. „Jedol som hovädzinu aj ustrice. Videl som *Titanic* a desať ráz som bol na internete. A jasné, že máme aj karaoke. A každý týždeň zostane prázdny stôl, kde predtým sedávala nejaká rodina, no zrazu zmizla, nikto tých ľudí ani nespomenie, aj piesne, ktoré spievali, vymažú z hracieho automatu.“

„Máš moje slovo,“ zdôraznil Džun-do. „Ak sa vrátiš, nikto sa nič nedozvie.“

„Otázka nezní, či pôjdem, alebo nepôjdem,“ oponoval Kil. „Otázka zní, prečo ty nejdeš so mnou.“

Keby chcel Džun-do zbehnúť, mohol to už dávno urobiť. Stačilo na konci tunela vyliezť po rebríku a otvoriť poklop na pružine.

„V tejto sprostej krajine,“ odsekol Džun-do, „som pochopil len to, prečo Kórejčanky na kolenách čistia topánky Japoncom.“

„Zajtra ťa zavediem na juhokórejské veľvyslanectvo. Vlakom sme tam hneď. O šesť týždňov budeš v Soule. Potešia sa ti, budeš pre nich parádny úlovok.“

„A čo tvoji rodičia?“ spýtal sa Džun-do. „Pošlú ich do táborov.“

„Je fuk, ako spievaš karaoke, jedného dňa aj tak vytiahnu tvoje číslo. Je to len otázka času.“

„A čo veliteľ So? Aká drahá whisky ti pomôže zabudnúť na to, že doluje rudu v tme vo Väznici 9?“

„Veď preto musíš odísť,“ odvetil Kil. „Aby si neskončil ako on.“

„Mimochodom, pozdravuje ťa,“ zasyčal Džun-do a prehodil mu na krk nylonový popruh. Zatiahol slučku.

Kil do seba hodil whisky. „Som len človek,“ odsekol. „Ľudská nula, ktorá chce ujsť na slobodu.“

Barmanka si všimla, že ho drží na vôdzke. Zakryla si ústa a pošepekala: „*Homo džanai*.“

„To asi nemusím prekladať,“ hlesol Kil.

Džun-do potiahol za popruh a obaja vstali.

Kil zatvoril vodové farbičky a uklonil sa barmanke. „*Čósendžin ni curesareru jo*,“ zasipel. Odfotografovala ich mobilom a naliala si ešte whisky. Pripila Kilovi, potom obrátila pohárik do seba.

„Skurvení Japonci,“ zahrešil Kil. „No nie sú super? Ja jej poviem, že ma unášajú do Severnej Kórey, a ona takto!“

„Dobre sa tu poobzeraj,“ odporúčal mu Džun-do a zdvihol z barového pultu kľúč od motorky.

*

Pri pobreží vplávali do prudkých vĺn, ktoré bičoval vietor. Čierny nafukovací čln sa na nich mykal, dvíhal a klesal. Všetci sa držali lana, aby nepopadali. Rumina sedela vpredu, ruky mala spútané čerstvo odtrhnutým kusom pásky. Veliteľ So jej cez plecia prehodil svoju bundu, inak mala telo nahé a modré od zimy.

Džun-do a Kil sedeli oproti sebe, ale Kil tvrdohlavo odvracal zrak. Keď sa ocitli na otvorenom mori, veliteľ So stlmil motor, aby počul, čo hovorí Džun-do.

„Dal som Kilovi slovo,“ začal Džun-do, „že zabudneme, ako sa pokúsil utiecť.“

RUMINA sedela s vetrom v chrbte a vlasy ju šibali do tváre. „Strčte ho do tašky,“ navrhla.

Veliteľ So sa na tom srdečne zasmial. „Panička má pravdu. Chytil si zbeha, chlapče. To on nám priložil pištoľ k hlave. No neprekabátil nás. Začni uvažovať o odmene. Vychutnaj si to.“

Pri pomyslení na odmenu, pri predstave, že nájde matku a zachráni ju z Pchjongjangu, sa mu zdvihol žalúdok. V tuneloch občas narazili na plyn. Človek ho vopred nezacítil – len zrazu ho rozbolela hlava a tma okolo neho sa sfarbila dočervena. Teraz pod Rumininým pohľadom cítil to isté. Zrazu mu zišlo na um, či nemyslela jeho. Že by ho chcela strčiť do tašky? On ju predsa nezmlátil a nespútal. Jeho otec nenariadil, aby ju uniesli. A mal vari niekedy na výber? Môže za to, že pochádza z miesta, kde nie je elektrina, teplo a benzín, kde v hrdzi zamrzli fabriky a muži sú buď v pracovných táboroch, alebo bezvládni od hladu? Nemôže za to, že chlapci, ktorých mal na starosti, otupeli od zanedbávania a nemali inú nádej, než že z nich budú väzenskí dozorcovia, prípadne členovia samovražedných eskadier.

Kil mal stále okolo krku popruh. Veliteľ So sa natiahol a poriadne šklbol, len aby Kil pocítil, ako sa zaťahuje. „Šmaril by som ťa do mora,“ pohrozil, „ale radšej počkám, čo s tebou urobia oni.“

Kil sa zmraštil od bolesti. „Džun-do sa všetko naučil,“ oponoval. „Nahradí vás. Poputujete do tábora, aby ste o tomto nikomu nič neprezradili.“

„Hovno vieš,“ odsekol veliteľ So. „Si mäkkýš a slaboch. Dofrasa, ja som toto celé vymyslel. Uniesol som kuchára, ktorý potom pripravoval suši pre Kim Čong-ila. Z nemocnice v Osake som pre nášho drahého vodcu uniesol osobného lekára. Týmito rukami, za bieleho dňa.“

„Netušíte, ako to funguje v Pchjongjangu,“ nedal sa Kil. „Len čo ju uvidia ostatní ministri, každý bude chcieť svoju osobnú opernú speváčku.“

Po tvárach ich plesla studená biela pena. Rumina híkala, ako-by ju každá maličkosť chcela pripraviť o život. Obrátila sa k Džun-doovi a znovu naňho zagánila. Chcela niečo vysloviť, videl to na nej, sledoval, ako sa jej na perách rodí slovo.

Vzal okuliare a nasadil si ich – až teraz uvidel sinky, ktoré mala na krku, opuchnuté fialové zápästia pod lepiacou páskou. Uvidel aj obrúčku a jazvu po cisárskom reze. Stále naňho zúrivo civela. Jej oči videli všetky jeho rozhodnutia. Vedeli, že Džun-do vyberal sirotu, ktoré sa najedia prvé, a tie, ktorým zostanú len vodnaté zvyšky. Videli, že to on prideľoval prične pri piecke aj tie v chodbe, kde omrzali a černeli prsty. On vyberal chlapcov, ktorých oslepila oblúková pec. On vyberal tých, ktorí boli v chemickej továrni, keď nad ňou ožltlo nebo. On poslal Ha Sina, chlapca, ktorý nerozprával, a teda nemohol povedať nie, do továrne na farby čistiť kade. To on, Džun-do, vložil hák do rúk Po-songa.

„Mal som inú možnosť?“ spýtal sa jej Džun-do. Naozaj to potreboval vedieť, tak ako musel vedieť, čo sa stane s chlapcom a dievčaťom na konci tej árie.

Zdvihla chodidlo, ukázala mu nechty, červené na nich zažiarila na pozadí platinovej tmy. Čosi odpovedala, potom ho kopla do tváre.

Krv bola tmavá. Stiekla mu na tričko, ktoré mal pred ním na sebe muž unesený z pláže. Nechtom na palci mu rozsekla peru, ale to nič, aj tak sa cítil lepšie, lebo už vedel, aké slovo mala na perách. Nemusel vedieť po japonsky, aby porozumel výrazu „zomri“. Taký bol aj koniec opery, teraz si tým bol istý. To sa stalo chlapcovi a dievčaťu v člne. Vlastne to vôbec nebol smutný príbeh. Bol to príbeh o láske – chlapec a dievča aspoň vedeli, čo sa tomu druhému stalo, a už nikdy nemohli zostať sami.

ČAKALO ich ešte veľa únosov – vlastne sa im venovali celé roky. V prílívovom jazierku na ostrove Nišino naďabali na starenu. Mala vyhrnuté nohavice a dívala sa do fotoaparátu na trojnožke. Sivovlásá a strapatá, šla s nimi bez protestov, no Džun-do sa musel najskôr dať odfotiť. Na ľadoborci v Cugarskom prielive objavili japonského klimatológa. Zobrali mu vedecké náradie aj červený kajak. Medzi ďalšie obete patrili pestovateľ ryže, správca prístavu a žena, ktorá tvrdila, že sa prišla na pláž utopiť.

Potom sa únosy skončili tak náhle, ako sa začali. Džun-doa prevelili do jazykovej školy, aby sa rok učil angličtinu. Spýtal sa kontrolného dôstojníka v Kjongsongu, či je to odmena za to, že zabránil ministrovmu synovi v dezertovaní. Dôstojník od neho prevzal starú vojenskú uniformu, prídelovú kartičku na alkohol a kupónovú knižku na prostitútky. Keď videl, že v knižke zostali takmer všetky kupóny, usmial sa. *Jasné*, odvetil.

V Majon-ri v Ondžinských vrchoch bolo oveľa chladnejšie ako v Čchongdžine. Džun-do bol vďačný za modré slúchadlá. Nosil ich celý deň, lebo tlmili hluk deviatej mechanizovanej brigády, ktorá tu pôsobila. Dôstojníci v škole nemali záujem učiť Džun-doa po anglicky. Donekonečna prepisoval, memoroval slovíčka a gramatiku cez slúchadlá, ťukal do mechanického písacieho stroja a opakoval vety ako papagáj. *Chcel by som si kúpiť šteniatko*, ozval sa v slúchadlách ženský hlas a Džun-do to vyťukal. Ku koncu dostali živého učiteľa, veľmi smutného, ba depresívneho muža, ktorého Pchjongjang získal z Afriky. Nevedel po kórejsky a na hodinách kládol študentom dlhočizné nezodpovedateľné otázky, čo im značne priblížilo umenie výsluchov.

Počas štyroch ročných období sa úspešne vyhýbal jedovatým hadom, schôdzam, kde sa vykonávala sebakritika, a tetanu úto-

čiacemu na vojakov takmer každý týždeň. Začalo sa to pomerne nevinne – bodnutie ostnatým drôtom, porezanie na prídelovej plechovke –, čoskoro však prišli horúčky, triašky a napokon skrútenie svalov, po ktorom sa telo nedalo ani napasovať do truhly. Džun-doa za tieto úspechy odmenili miestom odpočívateľa vo Východnom mori na palube rybárskej lode *Džunma*. Dostal kajutu s oceľovými stenami v zadnej časti lode, zmestil sa mu do nej stôl, stolička, písací stroj a stena z prijímačov ukradnutých z amerických lietadiel potopených počas vojny. Kajutu osvetľovala len zelená žiara odpočívacieho zariadenia, odrážala sa od rybinou páchnucej vody premokajúcej pod pričňami a ustavične zvlhčujúcej dlážku. Džun-do si ani po troch mesiacoch nevedel prestať predstavovať, čo sa nachádza za kovovými stenami: tesne natlačené ryby sa posledný raz nadychovali v tme chladničky.

Sedem dní sa plavili v medzinárodných vodách, severokórejskú vlajku stiahli, aby neprivolali problémy. Najprv lovili v hĺbke plávajúce makrely a potom rýchle palamídy, ktoré sa vynárali, len čo na chvíľu vyšlo slnko. Teraz šli po žralokoch. *Džunma* na ne celú noc striehla nad priekopou a Džun-do na svitaní nad hlavou počul vrzganie hriadeľa a plieskanie mokrých tiel, keď ich vyťahovali z vody a ony sa trepali o trup.

Od úsvitu do súmraku monitoroval bežné vysielanie: väčšinou kapitánov rybárskych lodí, trajekt z Uičchi do Vladivostoku, ba aj nočné správy dvoch Američaniek, ktoré veslovali okolo sveta – jedna veslovala celú noc, druhá celý deň. Jeho záznamy vyvrátili teóriu mužov na *Džunme*, podľa ktorých tie dve vo Východnom mori hľadajú len príležitosť na lesbický sex.

Pod rahnami bola ukrytá silná anténa a nad kormidlom nastaviteľná, ktorá sa dala otáčať do 360 stupňov. USA, Japonsko a Južná Kórea svoje vojenské vysielanie šifrovali, takže znelo ako piskot a bľakot. Pchjongjang však potreboval vedieť aspoň to, koľko toho piskotu odznie. Keď to Džun-do zdokumentoval, mohol si robiť, čo chcel.

Vedel, že posádke sa jeho prítomnosť nepáči. Mal meno ako sirota a celú noc potme ťukal na stroji. Akoby až v prítomnosti človeka, ktorého úlohou bolo zachytávať hrozby, mládenci z prístavu Kindže zavetrili nebezpečenstvo. A bol tu ešte kapitán. Mal dôvod na ostražitosť a vždy, keď ho Džun-do prinútil zmeniť kurz, aby vystopoval nezvyčajný signál, musel premáhať hnev na tú nevýslovnú smolu, že práve jemu prideliť na loď odpočívateľa. Medzi seba ho prijali, až keď ich začal zásobovať novinkami o dvoch mladých Američankách, ktoré veslujú okolo sveta.

Keď si Džun-do splnil denné povinnosti vojenského odpočívania, túlal sa éterom. Vysielali malomocní, slepí aj príbuzní väzňov z Manily – tí posielali do väzenia novinky. Príbuzní celý deň stáli v rade a rozprávali o pohľadniciach, zúbkoch malých detí a hľadaní zamestnania. Istý Brit, Dr. Rendezvous, vysielal každý deň svoje erotické „sny“ spolu so súradnicami, kde najbližšie zakotví svoj čln. Istá stanica na Okinave vysielala profily ľudí, ktorých odmietli americkí vojaci pustiť do krajiny. Číňania raz za deň vysielali priznania väzňov. Boli falošné a v jazyku, ktorému Džun-do nerozumel, ledva sa v nich zorientoval. Potom vysielalo to dievča, ktoré veslovalo potme. Každú noc oznámilo svoje súradnice, informáciu o svojom zdravotnom stave a poveternostných podmienkach. Všeličo si všímalo – krdle migrujúcich vtákov, veľrybieho žraloka, čo obžieral planktón na nose člna. Vravelo, že počas veslovania sa mu čoraz častejšie darí snívať.

Tí, čo hovorili do vysielaciek po anglicky, rozprávali voľne, akoby obloha bola ich denník. Ako je to možné? Keby takto rozprávali Kórejčania, Džun-doovi by to možno pripadalo logickejšie. Možno by pochopil, prečo niektorí ľudia prijímajú svoj osud a iní nie. Možno by zistil, prečo niektorí ľudia brázdia sirotince a hľadajú konkrétne dieťa, hoci by im stačilo hociktoré dieťa, veď detí je všade dosť. Zistil by, prečo majú všetci rybári na *Džunme* na hrudi vytetované portréty svojich manželiek, kým on má len slúchadlá v tmavej kajute na lodi, ktorá je dvadsaťsedem dní do mesiaca na mori.

Niežeby závidel tým, čo veslujú cez deň. Svetlo, obloha, voda, to všetko človek cez deň prehliada, díva sa cez ne. V noci sa díva na ne. Pozerá sa na hviezdy, na tmavé krakle, ktorých hlávky prekvapivo žiaria platinovou farbou. Cez deň nikto nehľadí na konček cigarety, a keď je na oblohe slnko, kto by postavil hliadku? V noci vládla na palube *Džunmy* prenikavosť vnemov, pokoj, oddych. Členovia posádky upierali pohľady do diaľky a zároveň dovnútra. Na podobnej rybárskej lodi pravdepodobne sedel iný muž, ktorý od úsvitu do súmraku bezcieľne počúval anglické vysielanie. Určite to bol rovnaký bezvýznamný pešiak ako on. Počul, že v Pchjongjangu je jazyková škola, kde človeka naozaj naučia po anglicky a je v nej plno *jangbanov*, papalášskych detí, ktoré slúžia v armáde, len aby mohli vstúpiť do strany a potom dostať diplomatické posty. Džun-do si vedel predstaviť ich vlastenecké mená a elegantné čínske oblečenie, keď si v hlavnom meste cvičia dialógy o objednávaní kávy a kupovaní zahraničných liekov.

Hore plesol na palubu ďalší žralok a Džun-do sa rozhodol, že pôjde spať. Keď vypínal prístroje, začul fantómové vysielanie: zhruba raz za týždeň sa ozvalo silné a krátke anglické vysielanie, trvalo len pár minút, potom stíchlo. Dnes hovorili s americkým a ruským prízvukom a ako zvyčajne ich zachytil uprostred rozhovoru. Bavili sa o trajektórii, spájanom manévri a palive. Minulý týždeň sa s nimi rozprával Japonec. Džun-do pohýbal kľukou, ktorá pomaly obracala smerovú anténu, ale kamkoľvek ju nasmeroval, signál mal rovnakú silu. To však bolo vylúčené. Ako môže signál prichádzať od všadiaľ?

Vysielanie sa nečakane skončilo, ale Džun-do zobral prijímač UHF a ručnú parabolickú anténu a vyšiel na palubu. Loď bola stará, sovietskej výroby, s oceľovým trupom, určená do studených vôd, a vďaka ostrej a vysokej prove sa zahrýzala do vĺn a preskakovala brázdy medzi nimi.

Chytil sa zábradlia a nasmeroval anténu do ranného oparu, ktorý sa tiahol nad obzorom. Počul navigátorov nákladných lodí a z Ja-

ponska bezpečnostné hlásenia miešajúce sa s vysokofrekvenčnou kresťanskou stanicou. Na palube bola krv a Džun-doove vojenské baganče zanechali krivolaké stopy ku korme, kde zachytával už len pískanie a štekot šifrovaného vysielania amerického námorníctva. Rýchlo zamával anténou na oblohu, no zachytil len taiwanského pilota, ktorý sa sťažoval na buzerovanie zo strany vzdušného priestoru KILDR. Potom signál zmizol.

„Mal by som o niečom vedieť?“ spýtal sa kapitán.

„Všetko po starom,“ odvetil Džun-do.

Kapitán kývol hlavou na smerovú anténu nad kormidlom, zamaskovanú za amplión. „Tamtá je nenápadnejšia,“ nadhodil. Platila dohoda, že Džun-do nespraví nijakú hlúposť, napríklad nevytiahne na palubu špiónske prístroje. Kapitán bol starší. Kedysi bol telnatý, ale strávil istý čas na palube ruskej trestaneckej lode, tam schudol a teraz mu pokožka voľne visela. Bolo vidieť, že kedysi bol bystrý kapitán, vydával jasné príkazy, aj keď sa chystali loviť ryby vo vodách, na ktoré si robilo nárok Rusko. Keď ho chytili a uväznili, bol z neho bystrý väzeň, ktorý opatrne a bez reptania pracoval pod príslym dohľadom. Teraz bol aj jedno, aj druhé.

Kapitán si zapálil, ponúkol cigaretu Džun-doovi, potom sa vrátil k počítaniu žralokov a ručným počítadlom odľukol každý kus, ktorý strojník vytiahol na palubu. Žraloky už istý čas vliekli za sebou, takže keď vyskočili z vody a udreli sa o trup, boli omámené z nedostatku kyslíka. Na palube sa pomaly pohybovali, mrvili sa ako slepé šteniatka, otvárali a zatvárali čeluste, akoby sa pokúšali niečo povedať. Druhý dôstojník bol mladý a na lodi nový, takže mal za úlohu vyťahovať háky. Prvý dôstojník siedmimi rýchlymi rezmi oddelil plutvy od chrbtovej po análnu a potom prevalil žraloka do vody. Nemal ako manévrovať, a tak sa rútil dolu, zmizol v čierňave a tiahla sa za ním len tenká stopa krvi.

Džun-do sa prehol cez okraj, díval sa za žralokom a nasmeroval dolu parabolickú anténu. Žraloka preberie voda, ktorá mu prejde cez

žiabre. Nachádzali sa nad priepastou, bola hlboká takmer štyri kilometre, voľný pád do nej trval asi polhodinu, syčanie priepasti mu v slúchadlách pripomínalo skôr strašidelný praskot smrti vo vysokom tlaku. Tu dolu nebolo nič počuť – všetky ponorky komunikovali na ultranízkych frekvenciách. Aj tak však nasmeroval parabolickú anténu k vlnám a pomaly ňou pohyboval od provy po kormu. Fantómové vysielanie predsa musí odniekiaľ vychádzať. Prečo by sa zdalo, že ide zovšadiaľ, ak nevychádza zdola? Cítil na sebe pohľady posádky.

„Našiel si tam dole niečo?“ spýtal sa strojník.

„Skôr som niečo stratil,“ odvetil Džun-do.

Keď sa rozvidnelo, Džun-do zaspal a posádka – navigátor, strojník, prvý dôstojník, druhý dôstojník a kapitán – nakladala žraločie plutvy do vrstiev soli a ľadu. Číňania platili v tvrdej mene a na plutvy si veľmi potrpeli.

Džun-do sa zobudil pred večerou, preňho to však boli raňajky. Do zotmenia musel naťukávať hlásenia. Na *Džunme* kedysi vypukol požiar, ktorému padla za obeť lodná kuchyňa, záchod a polovica priční, zostali len cínové taniere, čierne zrkadlo a záchodová misa, ktorá v horúčave praskla vo dvoje. No piecka fungovala a bolo leto, takže všetci jedli sediac na poklopochoch, odkiaľ mohli sledovať prekrásny západ slnka. Na obzore boli lietadlové lode z americkej flotily, také obrovské, až to vyzeralo, že sa nemôžu ani pohnúť, nieto ešte plávať. Vyzerali ako súostrovia, také pevné a starobylé, akoby malo vlastný národ, jazyk a vlastných bohov.

Chytili kanica, líca z neho zjedli hneď za surova, a korytnačku, ktorá sa na háčik chytila málokedy. Korytnačku budú variť celý deň, ale rybu upiekli v celku a prstami oberali mäso od kostí. Chytil sa aj kalmár, no toho kapitán nedovolil vytiahnuť na palubu. O kalmároch im často prednášal. Chobotnicu považoval za najinteligentnejšie zviera v oceáne, kalmára za najdivšie.

Vyzliekli si košeľe a fajčili, aj keď zapadlo slnko. *Džunmu* nikto nenavigoval, pohojďávala sa na vlnách, bóje sa prevaľovali na palu-

be a vo svetle ako z pece sa aj laná a trámy oranžovo ligotali. Rybári mali dobrý život – na lodi nemuseli plniť normy ako v továrni a celý deň im z ampliónov neznali vládne reči. Mali čo jesť. A hoci šomrali, že vezú tajného, *Džunma* vďaka nemu dostávala poukážky na palivo, a keď *Džun-do* zaviedol loď smerom, kde mali menší úlovok, všetkým zvýšili prídely.

„No čo, tretí dôstojník?“ spýtal sa navigátor. „Ako sa majú naše dievčatá?“

*Džun-do*a občas zo žartu oslovovali tretí dôstojník.

„Blížia sa k Hokkaidu,“ odvetil *Džun-do*a. „Teda aspoň v noci sa k nemu približovali. Veslujú rýchlosťou tridsať kilometrov za deň.“

„Stále sú nahé?“ spýtal sa strojník.

„Len tá, ktorá vesluje potme,“ odvetil *Džun-do*.

„Veslovať okolo sveta,“ poznamenal druhý dôstojník. „To môže spraviť len sexi žena. Je to nezmyselné a arogantné. Len sexi Američanky si môžu vziať do hlavy, že svet sa dá zdolať.“ Druhý dôstojník nemohol mať viac ako dvadsať rokov. Na hrudi mal čerstvé tetovanie manželky a bolo vidieť, že je krásna.

„Kto vravel, že sú sexi?“ spýtal sa *Džun-do*, hoci aj on si ich tak predstavoval.

„Ja to viem,“ odpovedal druhý dôstojník. „Sexi dievča si myslí, že dokáže všetko. Mne môžete veriť, ja to mám na krku dennodenne.“

„Keď je tvoja žena taká sexica,“ spýtal sa strojník, „prečo z nej nespravili hostesku v Pchjongjangu?“

„To je jednoduché,“ povedal druhý dôstojník. „Jej otec nechcel, aby skončila ako barmanka alebo prostitútka v Pchjongjangu, tak jej vybavil robotu v továrni na spracovanie rýb. Taká krásavica a napokon som ju získal ja.“

„Uverím, až keď ju uvidím,“ namietol prvý dôstojník. „Prečo ťa nechodí vypevňovať?“

„Len počkaj,“ odvetil druhý dôstojník. „Ešte sa s tým nevyrovнала. Veď ja ju presvedčím.“

„Hokkaido,“ povedal navigátor. „V lete je tam ľad ešte horší. Šelfové ľadovce sa lámu a roznášajú ich prúdy. Najhorší je ľad, ktorý nevidieť.“

Prehovoril kapitán. Nemal košeľu a bolo mu vidieť všetky ruské tetovania. V bočnom svetle vyzerali ťažké, akoby mu ony vyťahali pokožku. „V zime tam všetko mrzne,“ skonštatoval. „Moč vo vtákovi aj rybia krv na brade. Chceš položiť nôž a nemôžeš ho pustiť. Raz sme boli hore, keď loď narazila na ľadovec. Celá loď sa zatriasla, zhodilo nás do podpalubia a dívali sme sa, ako bok lode odiera ľad a zanecháva v trupe diery.“

Džun-do pozrel kapitánovi na hrud'. Tetovanie manželky mal rozmazané a vyblednuté ako akvarel. Keď sa jedného dňa kapitánova loď nevrátila, jeho žene dali náhradného manžela a kapitán zostal sám. Navyše mu roky vo väzení pridali k času, ktorý si ešte musí odslúžiť, takže stratil nádej na dôchodok. „Zima stlačí loď,“ ozval sa odrazu kapitán, „kovové zárubne, zámky, uväzní vás v odpadových nádržiach a nenájde sa nikto, kto by prišiel s vedrom horúcej vody a vyslobodil vás.“

Kapitán naňho ani nepozrel, ale Džun-doovi zišlo na um, či tie reči o väzení nie sú určené jemu – lebo priniesol na palubu odpočívacie zariadenia a vzkriesil hrozbu, že to všetko sa môže zopakovať.

*

Keď sa zotmelo a ostatní zišli do podpalubia, Džun-do ponúkol druhému dôstojníkovi tri škatuľky cigariet, ak vyjde ku kormidlu a vyšplhá sa po stĺpe, na ktorom je amplión.

„Urobím to,“ súhlasil druhý dôstojník, „no namiesto cigariet chcem počúvať veslárske.“

Chlapec sa Džun-doa vždy pýtal, ako vyzerajú mestá ako Soul a Tokio, a nemohol uveriť, že Džun-do nikdy nebol v Pchjongjangu. Neliezol ktovieako rýchlo, ale bol zvedavý, ako fungujú vysielacky, a to bola polovica úspechu. Džun-do mu vysvetlil, ako má

uvoľniť závlačku, aby sa smerová anténa dala nadvihnúť a nasmerovať k vode.

Potom si sadli na striešku nad hriadeľom, ktorá bola ešte teplá, a fajčili. V ušiach im hučal vietor. Cigarety blikali. Na vode už nebolo ďalšie svetlo a obzor oddeľoval absolútnu čierňavu vody od tmavej oblohy prepchatej hviezdami. Hore stúpali dve družice a na severe bolo vidieť stopy meteorov.

„Tie dievčatá v člne,“ ozval sa druhý dôstojník. „Myslíš, že sú vydaté?“

„Neviem,“ odvetil Džun-do. „Záleží na tom?“

„Koľko môže trvať, kým na člne oboplávajú svet? Dva roky? Aj keby nemali manželov, čo tí ostatní? Čo ľudia, ktorých opustili? To tým dievčatám na nikom nezáleží?“

Džun-do si z jazyka odlepil kúsok tabaku a pozrel na chlapca, ktorý s rukami za hlavou žmúril na hviezdy. Bola to dobrá otázka – *Čo ľudia, ktorých opustili?* –, no z úst druhého dôstojníka znela akosi čudne. „Ešte dnes večer,“ povedal Džun-do, „si básnil o sexi veslárkach. Naštvali ťa niečím?“

„Len rozmýšľam, čo ich to posadlo, že sa zobrali a veslujú si okolo sveta.“

„Neurobil by si to, keby si mohol?“

„Veď hovorím, že sa to nedá. Kto by to dokázal v takých vlnách a ľade na takom maličkom člne? Nieкто by ich mal zastaviť. Nieкто by im mal tie hlúpe nápady vytĺcť z hlavy.“

Chlapca akoby zaskočili hlbokomyseľné úvahy. Džun-do si zaumienil, že ho trochu schladí. „Už sú v polovici,“ poznamenal. „A určite sú to vynikajúce športovkyne. Trénovali na to, toto je ich vášeň. Ich čln určite nevyzerá ako táto rachotina. Sú to Američanky, majú moderné plavidlo so všetkým pohodlím a s elektronikou – nesmieš si ich predstavovať ako manželky straníkov, čo veslujú v konzerve.“

Druhý dôstojník nepočúval. „A čo keď sa preplavíš okolo sveta – ako budeš znovu čakať v rade na záchod v ubytovni s vedomím,

že si bol v Amerike? Pšeno možno inde chutí lepšie a amplióny ne-
znejú tak duto. Lenže odrazu ti nebude chutiť ani voda z vodovodu
– a čo potom?“

Džun-do neodpovedal.

Vychádzal mesiac. Z Japonska vzlietlo prúdové lietadlo a veľ-
mi pomaly sa začalo odkláňať od severokórejského vzdušného
priestoru.

Druhý dôstojník po chvíli poznamenal: „Aj tak ich asi dostanú
žraloky.“ Odhodil cigaretu. „Prečo vlastne hýbeme anténou? Čo je
tam dole?“

Džun-do si nebol istý, ako má odpovedať. „Nejaký hlas.“

„V oceáne? A čo hovorí?“

„Sú to americké hlasy a po anglicky hovoriaci ruský hlas. Raz
bolo počuť Japonca. Rozprávajú sa o spájacom manévri a tak
podobne.“

„Bez urážky, ale to mi pripomína konšpiračné reči, aké vedú sta-
ré vdovy v našej bytovke.“

Keď to druhý dôstojník vyslovil nahlas, naozaj to znelo trochu
paranoidne. Predstava sprisahania sa však Džun-doovi pozdáva-
la. Potreboval veriť, že ľudia komunikujú, že veci majú zmysel, že
ľudská činnosť má nejaký zámer, cieľ, význam. Chápal, že obyčajní
ľudia tak rozmýšľať nemusia. Dievča, ktoré vesluje cez deň, má ob-
zor, z ktorého prišlo, a keď sa obráti, vidí obzor, ku ktorému mieri.
No dievča, ktoré vesluje potme, má len šplechot pri každom zábere
a presvedčenie, že sa tak dostane domov.

Džun-do pozrel na hodinky. „O chvíľu začne vysielat' nočná ves-
lárka,“ oznámil. „Alebo chceš tú, čo vesluje cez deň?“

Druhý dôstojník sa odrazu naježil. „Čo je to za otázku? Záleží
na tom, ktorá to je? Nechcem ani jednu. Moja manželka je najväčšia
krásavica v celej bytovke. Keď jej pozriem do očí, presne viem, čo si
myslí. Viem, čo chce povedať, ešte skôr, ako to vysloví. Každý starec
ti potvrdí, že to je láska.“

Druhý dôstojník vyfajčil ďalšiu cigaretu a odhodil ju do mora. „Povedzme, že na dne sú Rusi a Američania – prečo si myslíš, že majú niečo za lubom?“

Džun-do rozmýšľal nad ľudovými definíciami lásky, že sú to ruky, ktoré držia žeravý uhlík, aby nezhasol, že je to perla, čo večne svieti, dokonca aj v bruchu úhora, ktorý zožral mušľu, že láska je medveď, ktorý ťa kŕmi medom. Džun-do si predstavil tieto dievčatá: ako sa striedajú v námahe a samote, predstavil si ich v tom okamihu, keď si odovzdávajú veslá.

Džun-do ukázal na vodu. „Viem, že dole sú Američania a Rusi a niečo kujú. Kurva, už si počul, aby niekto vypustil ponorku v mene mieru a bratstva?“

Druhý dôstojník sa oprel na streche, pod šírrou oblohou. „Nie,“ odvetil, „asi nie.“

Z kormidelne vyšiel kapitán a prikázal druhému dôstojníkovi, aby šiel vyčistiť záchodové kýble. Džun-do ponúkol kapitánovi cigaretu, ale keď chlapec zišiel dole, kapitán odmietol. „Nemotaj mu hlavu,“ napomenul ho a rozhodným krokom prešiel po tmavej lávke na vysokú provu *Džunmy*. Okolo prechádzala obrovská loď, na palube sa skveli nové autá. Pravdepodobne mierila z Južnej Kórey do Kalifornie, a keď ich míňala, mesačný svit sa postupne odrážal od tisícky nových predných skiel.

*

O niekoľko nocí bola *Džunma* plná a zamierila na západ, domov. Džun-do fajčil s kapitánom a navigátorom, keď v navigačnej kabíne uvideli blikajúce červené svetlo. Severák ich poháňal dopredu, takže na palube bol pokoj, až sa zdalo, akoby stáli. Znovu zablikalo svetlo. „Zdvihnete to?“ spýtal sa navigátor kapitána.

Kapitán si vytiahol z úst cigaretu a pozrel na svetlo. „Aký to má význam?“

„Aký to má význam?“ zopakoval navigátor.

„Áno, aký to má zmysel? Aj tak z toho budú len problémy.“

Napokon kapitán vstal a napravil si bundu. Roky strávené v Rusku ho vyliečili z alkoholu, ale ku kormidelní kráčal, akoby si aj proti vlastnej vôli musel vypiť, a nie preto, aby prijal hovor od ministra námorníctva v Čchongdžine. „Už mu málo chýba,“ prehodil navigátor, a keď červené svetlo zhaslo, vedeli, že kapitán prijal hovor. Niežeby mal na výber. *Džunma* sa nikdy nenachádzala mimo dosahu. Rusi, ktorým predtým patrila, ju vybavili vysielaczkou z ponorky – jej dlhá anténa dokázala vysielat' aj spod hladiny a poháňala ju dvadsaťvoltová batéria.

Džun-do pozoroval siluetu v kormidelní a podľa toho, ako si kapitán posúval dozadu čiapku a šúchal oči, odhadoval, čo hovorí do vysielacky. Džun-do signály len prijímal. V živote sám nevysielal. Na brehu si však tajne staval vysielaczkou a čím viac sa blížil k jej dokončeniu, tým nervóznejší bol z toho, čo do nej povie.

Vrátil sa kapitán, posadil sa do medzery v zábradlí, kadiaľ išla kladka, a prehodil si nohy bokom. Sňal si ufúľanú čiapku, ktorú nosieval len občas, a položil ju nabok. Džun-do si obzeral mosadzný odznak s kosákom a kladivom na pozadí kompasu a harpúny. Ani takéto čiapky už nevyrábajú.

„No?“ spýtal sa navigátor. „Čo chcú?“

„Krevety,“ odvetil kapitán. „Živé krevety.“

„V týchto vodách?“ začudoval sa navigátor. „V tomto ročnom období?“ Pokrútil hlavou. „To je vylúčené.“

„Prečo si krevety nekúpia?“ spýtal sa Džun-do.

„To isté som sa ich spýtal aj ja,“ odpovedal kapitán. „Povedali, že krevety musia byť severokórejské.“

Takáto žiadosť mohla prísť len zhora, možno až úplne zvrchu. Počuli, že o krevety je v Pchjongjangu veľký záujem. Vraj ich tam podľa najnovšej módy jedávajú živé.

„Čo spravíme?“ spýtal sa navigátor.

„Čo len spravíme,“ premýšľal kapitán. „Čo len urobíme?“

„Nemáme na výber,“ poznamenal Džun-do. „Prikázali nám zohnať krevety, tak zoženieme krevety.“

Kapitán nič nepovedal, zvalil sa na palubu, chodidlá zvesil cez okraj a zavrel oči. „Ona tomu verila,“ prehovoril. „Moja manželka. Myslela si, že len vďaka socializmu budeme znovu silní. Vždy vravela, že nás čaká ťažké obdobie, obete. A potom bude lepšie. Nepredpokladal som, že mi to bude chýbať. Neuvedomoval som si, ako veľmi potrebujem, aby mi niekto hovoril prečo.“

„Prečo?“ spýtal sa navigátor. „Lebo od vás závisia ďalší ľudia. Všetci vás potrebujú. Predstavte si, že by druhý dôstojník nemal komu klásť celý deň hlúpe otázky.“

Kapitán mávol rukou. „Rusi mi naparili štyri roky,“ zaspomínal. „Štyri roky na lodi, kde sa spracúvali ryby, večne na mori, ani raz sme nešli do prístavu. Presvedčil som Rusov, aby pustili moju posádku. Boli to mladí chlapci, väčšinou z vidieka. No nabudúce? Pochybujem.“

„Pôjdeme na krevety,“ rozhodol navigátor. „A keď nijaké nechytíme, tak nič.“

Kapitán to nekomentoval. „Stále prichádzali rybárske lode,“ pokračoval. „Niekoľko týždňov boli preč, potom prišli a preložili na našu trestaneckú loď úlovok. Nikdy sme nevedeli, čo to bude. Stáli sme pri páse, potom sme počuli motory lode, otvorila sa hydraulická brána a niekedy sme si museli stať na stoly, lebo cez šachtu sa zosypali tisícky rýb – platesy, tresky, dokonca malé sardinky – a odrazu sme v nich stáli po stehná a museli sme naštartovať pneumatické pílky, lebo nikto by sa nedostal von, keby sme si nevyčistili cestu. Ryby mali niekedy na sebe inovať po šiestich týždňoch v lodných priestoroch, inokedy boli ešte slizké, chytené v to ráno.“

Poobede sme už mávali upchaté odtoky a do mora vytiekli celé litre vnútorností. Chodili sme sa na to dívať z paluby. Odrazu sa z ničoho nič zjavili mračná vtákov a potom živé ryby a žraloky –

neviete si predstaviť ten chaos. Vynorili sa kalmáre, tie obrovské z Arktického oceánu, vo vode vyzerali biele ako mlieko. Keď sa roz-zúrili, koža im striedavo červenela a belela, potom zaútočili a celé sa rozsvietili, neskutočne žiarili, aby šokovali obeť. Pri útoku vyzerali ako podmorský blesk.

Raz sa dve rybárske lode rozhodli, že tie kalmáre chytia. Jedna spustila hlboko do vody sieť. Dno siete bolo pripevnené k druhej lodi, ktorá slúžila ako vlečná loď. Pomaly sa vynorili kalmáre, niektoré aj stokilové, a keď začali blikať, zdvihli sieť.

Všetci sme sa na to dívali z paluby. Predstavte si, že sme im držali palce. Potom sme sa vrátili do práce, akoby sa nás cez šachtu nechystali zavalíť stovky kalmárov žeravých od hnevu. Radšej by som bral tisíc žralokov – tie aspoň nemajú desať chápadiel a čierne zobáky. Žraloky nezúria, nemajú obrovské oči ani prísavky s hákmi. Bože, ako to hučalo, keď sa valili šachtou, všade striekal atrament, zobáky im škripali o oceľ a všetky neuveriteľne blikali. Na palube sme mali jedného drobného Vietnamca, na toho nikdy nezabudnem. Milý chalan, zelenáč, niečo ako náš druhý dôstojník, tak som si ho vzal pod patronát. Bol to holobriadok, ešte nič nevedel. Neuveríte, aké mal zápästia. Takéto tenké.“

Džun-do počúval ten príbeh, akoby to bolo vysielanie z nejakého ďalekého, neznámeho miesta. Takéto príbehy, skutočné, ľudské, mohli človeka dostať do väzenia, pričom nešlo ani tak o ich obsah. Nezáležalo na tom, či sa týkali stareny, alebo útoku kalmárov – odpúťavali pozornosť od drahého vodcu, boli teda nebezpečné. Džun-do potreboval písací stroj, potreboval to zaznamenať, to bol celý zmysel jeho počúvania v tme.

„Ako sa volal?“ spýtal sa kapitána.

„Problém je,“ pokračoval kapitán, „že mi ju nevzali Rusi. Rusi žiadali len štyri roky. Po štyroch rokoch ma pustili. Lenže tu sa to nekončí. Tu neexistujú hranice.“

„Čo to znamená?“ spýtal sa navigátor.

„Znamená to, že ju obrátíme,“ odvetil mu kapitán. „Znovu ideme na sever.“

„Však nevyvediete nejakú hlúposť?“ obával sa navigátor.

„Nie. Zato nám zožením krevety.“

„Keď vás chytili Rusi, lovili ste krevety?“

Kapitán zavrel oči.

„Vu,“ dokončil. „Ten chlapec sa volal Vu.“

*

Ďalšiu noc svietil mesiac, nachádzali sa ďaleko na severe, v plytčine Čuldžuksanu, sopečného súostrovia, o ktoré sa viedli spory. Kapitán prikázal Džun-doovi, aby celý deň striehol, či sa k nim niečo nepriblíži, ale keď priplávali k najjužnejšiemu atolu, kapitán dal rozkaz všetko vypnúť, aby mohli batérie použiť na pohon reflektorov.

Čoskoro počuli pukanie a pri pohľade na bielu penu na okrajoch neviditeľnej čiernej pemzy mali nervy napnuté na prasknutie. Keď nevideli na skaly, nepomáhal im ani mesiac. Kapitán bol s navigátorom pri kormidle a prvý dôstojník stál s veľkým reflektorom na prove. Druhý dôstojník sa držal na pravoboku, Džun-do na ľavoboku, osvecovali vodu a odhadovali hĺbku. Lodné priestory boli plné, takže *Džunma* bola nízko a reagovala pomaly, strojník stál pri motore pre prípad, že by bolo rýchlo treba viac elektriny.

Cez polia zo zamrznutej lávy, ktoré nedokázal zaliať ani príliv, sa tiahol jediný kanál a vlny ich čoskoro začali rýchlo a takmer bokom cezeň vliecť. Vo svetle reflektora, ktorý držal Džun-do, vírilo čierne ligotavé dno.

Kapitánovi odľahlo a na tvári sa mu zjavil divoký úsmev človeka, ktorý nemá čo stratiť. „Rusi takúto šachtu nazývajú foxtrot,“ vysvetlil.

Džun-do v prílive zbadal plavidlo. Zavolať na prvého dôstojníka a spolu ho osvetlili. Bol to hliadkový čln, prelomený a ležiaci na útes. Nebol označený a bolo vidieť, že tu leží už dlhšie. Anténu mal

malú a špirálovú, takže Džun-do usúdil, že na ňom nie je vysielacia, ktorú by stálo za to zobrať.

„Stavím sa, že stroskotal niekde inde a sem ho dotiahol príliv,“ skonštatoval kapitán.

Džun-do si tým nebol istý. Navigátor mlčal.

„Hľadajte záchranný čln,“ prikázal im kapitán.

Druhý dôstojník bol nervózny, že je na nesprávnej strane lode. „Máme zistiť, či niekto prežil?“ spýtal sa.

„Ty sa musíš starať o reflektor,“ vysvetlil mu navigátor.

„Vidíte niečo?“ spýtal sa kapitán.

Prvý dôstojník pokrútil hlavou.

Džun-do uvidel na prope červený hasiaci prístroj, a hoci veľmi chcel, aby mali hasiaci prístroj aj na *Džunme*, nič nepovedal a rýchlo prešli okolo člna.

„Nebol tam záchranný čln, kvôli ktorému by sa oplatilo potápať,“ postťažoval sa kapitán.

Na *Džunme* vtedy zahasili oheň vedrami, takže nikdy nemuseli opustiť loď, nikdy nenastal okamih, v ktorom by sa druhý dôstojník dozvedel, že nemajú záchranný čln.

Druhý dôstojník sa spýtal: „Čo stále máte s ich záchranným člnom?“

„Ty sa len staraj o reflektor,“ odsekol navigátor.

Oboplávali víry a *Džunma* sa vrátila do pokojnejších vôd ako odtrhnutá z povrazu. Nad nimi sa vznášal strmý zadok ostrova a v jeho závetrí sa črtala veľká lagúna, ktorú čerili vonkajšie prúdy. Tu sa mohli zdržiavať krevety. Vypli svetlá aj motor a silou zotrvačnosti vošli do lagúny. O chvíľu už pomaly cúvali s kruhovým prílivom. Prúd bol pravidelný, pokojný a dvíhal sa, nikto sa nezneponojoval, ani keď sa trup dotkol piesku.

Pod obsidiánovými útesmi sa tiahla čierna pláž, ligotala sa ako sklo, na ktorom by si človek porezal chodidlá. V piesku sa koreňmi ukotvili nízke poskrúcané stromy a v modrom svetle bolo vidieť, že

vietor im vykrivil ešte aj ihličie. Mesiac nad vodou odhaľoval naplaveniny, čo sem zahňalo z úžin.

Strojník vysunul bočné ramená, spustil siete a namočil ich, aby sa počas ťahania potopili. Dôstojníci zaistili laná a bloky, potom zdvihli siete, či sa nechytily krevety. V zelenej nylonovej sieti sa k pasci posúvalo zopár kreviet, ale bolo tam aj niečo iné.

Vysypali siete a na palube medzi metajúcimi sa a foskoreskujúcimi krevetami ležali dve tenisky. Netvorili pár.

„To sú americké tenisky,“ všimol si strojník.

Džun-do prečítal slovo napísané na teniske. „Nike.“

Druhý dôstojník jednu zdvihol.

Džun-do mu čítal v očiach. „Neboj sa,“ upokojoval ho. „Veslárky sú odtiaľto ďaleko.“

„Prečítaj si štítok,“ vyzval ho druhý dôstojník. „Nie je to ženská tenisaka?“

Podišiel k nim kapitán a prezrel si tenisiku. Ovoňal ju, potom zohol podrážku, aby videl, koľko vody z nej vytečie. „Len smelo,“ nabádal ich. „Túto nikto nenosil.“ Prikázal navigátorovi zažať svetlá a ukázali sa stovky tenisiek, ktoré poskakovali v jantárovosivej vode. Možno tisíce.

Navigátor sa zadíval do vody. „Dúfam, že v tejto vani sa s nami nekrúti kontajner,“ zamrmľal, „a neprepichne nám dno.“

Kapitán sa obrátil k Džun-doovi. „Zachytil si núdzové volanie?“

Džun-do odvetil: „Veď viete, aké máme pokyny k núdzovým volaniam.“

„Aké sú to pokyny?“ spýtal sa druhý dôstojník.

„Poznám ich,“ vyhlásil kapitán. „Len chcem vedieť, či sa k nám nepribližujú plavidlá, ktoré zareagovali na núdzové volanie.“

„Nič som nepočul,“ tvrdil Džun-do, „ale dnes už ľudia do vysieláčiek neplačú. Majú núdzové majáky, vecičky, čo automaticky vysielajú k satelitom údaje GPS. Také signály zachytiť nemôžem. Navigátor má pravdu – asi z paluby spadol kontajner a tu ho vyplavilo.“

„My neodpovedáme na núdzové volania?“ spýtal sa druhý dôstojník.

„Keď je na palube on, tak nie,“ odvetil kapitán a podal Džun-doovi tenisku. „Dobre, chlapci, rozhodme ešte siete. Máme pred sebou dlhú noc.“

Džun-do našiel rozhlasovú stanicu, ktorá jasne a zreteľne vysielala z Vladivostoku, a pustil ju cez amplión na palube. Hrali Straussa. Loď sa kĺzala po čiernej vode a nemali čas diviť sa americkým teniskám, čo sa hromadili na poklopochoch.

Kým posádka hore lovila tenisky, Džun-do si nasadil slúchadlá. Ozývalo sa samé pískanie a štekanie, takže niekto niekde bude veľmi spokojný. Zmeškal čínske priznania tesne po západe slnka, a to bolo dobre, lebo tie hlasy mu vždy zneli beznádejne smutne, a preto previnilo. Zachytil okinavské rodiny, ktoré apelovali na otcov počúvajúcich na lodiach, ale nedokázal úprimne ľutovať deti, ktoré mali matky a súrodencov. Navyše z veselého „adoptujte si nás“ by človeku prišlo zle. Keď ruské rodiny povzbudzovali svojich uväznených otcov, len im chceli dodať silu. No prosíkať rodiča, aby sa vrátil? Kto by na to naletel? Kto by chcel byť s takým zúfalým, trápnyim dieťaťom?

Džun-do zaspal za stolom, čo sa mu bežne nestávalo. Prebudil ho hlas dievčiny veslujúcej tmou. Oznamovala, že vesluje nahá a pod oblohou, ktorá je „čierna a nariasená ako kvet klinčeka, čo vyrastá z atramentu“. Mala víziu, že ľudia sa jedného dňa vrátia do oceánov, vyvinú sa im plutvy a dýchacie otvory ako veľrybám, že ľudstvo sa potom v oceánoch znovu zjednotí a zmizne netolerancia i vojny. *Chúďa dievča, nech si dá deň voľna*, pomyslel si a rozhodol sa, že druhému dôstojníkovi tieto novinky neohlási.

*

Ráno *Džunma* znovu zamierila na juh, sieť bola plná, divo sa kývala s ľahkým nákladom tenisiek. Na palube sa ich vŕľali stovky, prvý a druhý dôstojník ich podľa typu pozväzovali dokopy. Ako vence

teraz viseli na všetkých svorkách a sušili sa na slnku. Párov bolo veľmi málo. Hoci sa muži nevyspali, mali dobrú náladu.

Prvý dôstojník našiel modro-biely pár a uložil si ho pod pričnú. Navigátor sa čudoval nad veľkosťou štyridsaťdeväť, nešlo mu do hlavy, aký človek by si ich obul, a strojník zhromaždil vysokú kopu tenisiek, aby si ich mohla vyskúšať jeho manželka. Tenisky boli strieborné aj červené, úplne biele, boli na nich krikľavé akcenty a reflexné pásy a mali cenu zlata – predstavovali jedlo, darčeky, úplatky a pozornosti. V porovnaní s nimi vyzerali ponožky na nohách námorníkov otrasne, ich nohavice v kontraste s nepoškvrnenou farbou pôsobili fľakato, vyšedivene. Druhý dôstojník sa prehŕňal medzi teniskami, až našiel pár, ktorý nazval „moja Amerika“. Obidve tenisky boli ženské. Jedna bola červeno-biela, druhá modrá. Svoje topánky hodil cez palubu, potom po nej chodil s inou tenisťou na každej nohe.

Vpredu na východe sa vytvorila vrstva oblakov a obletovali ju vtáky. Bola to para, chladná voda z priekopy, čo vystúpila na hladinu a v styku s oblohou sa zrazila. V tejto hĺbočine strašili vorvane, žili tu šesťžiabrové žraloky. Na hladinu sa vynárali čierne medúzy, sépie a biele, slepé hlbokomorské krevety. Povrávalo sa, že tieto krevety s veľkými upchatými očami jedáva drahý vodca, živé a posypané kaviárom.

Kapitán vzal do ruky ďalekohľad a skúmal okolie. Potom zazvonil a dôstojníci vyskočili v nových teniskách.

„Podťe, chlapci,“ vyzval ich kapitán, „budú z nás hrdinovia revolúcie.“

Kapitán sám zachytil siete, Džun-do zatiaľ pomohol strojníkovi postaviť z dvoch sudov na dažďovú vodu a z čerpadla nádrž. Vojsť do oblasti sa však ukázalo zložitejšie. To, čo pôsobilo ako opar, bola niekoľkokilometrová vrstva oblakov. Vlny prichádzali z rôznych uhlov, takže sa ťažko udržiavala rovnováha, nad vlnami sa rýchlo vznášali ostrovčeky hmly a viditeľnosť bola raz horšia, raz lepšia.

Prvý záťah bol úspešný. Krevety bolo vo vode jasne vidieť, keď sa zdvihla sieť, boli biele, potom znovu biele, keď nadskakovali v nádrži a vystierali a sťahovali dlhé tykadlá. Len čo kapitán rozkázal, aby znovu nahodili siete, vtáky zmizli a navigátor zamieril do hmly, aby ich našli.

Z vody sa nedal vycítiť smer, ale dôstojníci pripravili siete a nahýnali sa spolu s vlnami. Odrazu sa na hladine ozval pleskot. „Našiel ich tuniak,“ zvolal kapitán a prvý dôstojník znovu spustil siete. Navigátor otočil kormidlo a obracal loď. Hmotnosť sietí ju takmer prevrátila. Dve vlny sa zbehli, zapreli sa do nej a voľné tenisky popadali do vody, no úlovok držal, a keď strojník zdvihol sieť do vzduchu, začala blikať, akoby namiesto kreviet lovili lustre. Potom sa krevety v nádrži solidárne zamihotali, akoby s tými ulovenými tajne komunikovali.

Všetci boli potrební pri nádrži, lebo sieť sa mohla nakloniť hociktorým smerom. Strojník hýbal hriadeľom, ale kapitán naňho v poslednej chvíli zakričal, aby ho pevne držal, a sieť sa prudko knísala. Kapitán stál pri okraji paluby a upieral pohľad do hmly. Všetci ostatní znehybneli a pozerali nevedno kam. Náhla nehybnosť uprostred knísania lode a mykania úlovku ich znepokojila. Kapitán naznačil navigátorovi, aby zapol sirénu, a všetci čakali, či sa zo šera ozve odpoveď.

„Choď dole,“ prikázal kapitán Džun-doovi, „a povedz mi, čo počuješ.“

Bolo neskoro. Hmla sa vzápätí rozplynula a ukázala sa prova americkej fregaty. *Džunma* sa nakláňala dopredu a dozadu ako o život, ale americká loď sa sotva hýbala a pri zábradlí stáli muži s ďalekohľadmi. Potom k nim zamieril nafukovací čln a Američania vyhadzovali laná. Toto boli chlapi, ktorí mali číslo obuvi štyridsaťdeväť.

Američania boli najprv veľmi vecní, rešpektovali stanovený postup, v rámci ktorého vyrovnali a zdvihli čierne pušky. Cez kor-

midelňu a kuchynku zišli dolu do kajút. Z paluby bolo počuť, ako chodia po lodi a celý čas vykrikujú „čisté – čisté – čisté“.

Bol s nimi Juhokórejčan, dôstojník vojenského námorníctva, a kým Američania kontrolovali loď, zostal na palube. Mal čistučkú bielu uniformu a volal sa Pak. Na bielej prilbe sa vynímali čierne a belasé stuhy obrúbené striebrom. Vypýtal si zoznam lodného nákladu, registráciu lode a kapitánske osvedčenie. Nič z toho nemali. Paka zaujímalo, kde majú vlajku a prečo neodpovedali na pozdrav.

V sieti sa hojdali krevety. Kapitán prikázal prvému dôstojníkovi, aby ich vyklopil do nádrže.

„Nie,“ prerušil ho Pak. Ukázal na Džun-doa. „Spraví to tento.“

Džun-do pozrel na kapitána. Kapitán prikývol. Džun-do prešiel k sieti a pokúsil sa jej kyvkanie zosúladiť s pohybom lode. Vyklápanie úlovku videl mnoho ráz, nikdy to však sám neurobil. Prišiel na to, ako sa otvára pasca. Pokúsil sa odhadnúť, kedy bude sieť nad nádržou, a čakal, že úlovok sa vysype von, ale keď zatiahol za povraz, krevety vyleteli, vytvorili prúd, ktorý dopadol do suda a vyvalil sa na palubu, na stoly a napokon na jeho topánky.

„Nevyzeráš ako rybár,“ vyhlásil Pak. „Aha, akú máš pokožku, aha, aké máš ruky. Vyzleč si košeľu,“ prikázal.

„Tu rozkazujem ja,“ ozval sa kapitán.

„Vyzleč si košeľu, špión, lebo poviem Američanom a vyzlečú ti ju oni.“

Stačilo, aby si Džun-do rozopol dva gombíky, a Pak videl, že na hrudi nemá tetovanie.

„Nie som ženatý,“ ozval sa Džun-do.

„Nie si ženatý,“ zopakoval Pak.

„Povedal, že nie je ženatý,“ pridal sa kapitán.

„Severokórejčania by ťa nepustili na more, keby si nebol ženatý. Koho by strčili do väzenia, keby si dezertoval?“

„Pozri,“ ozval sa navigátor. „Sme rybári a vraciame sa do prístavu. To je všetko.“

Pak sa obrátil k druhému dôstojníkovi. „Ako sa volá?“ spýtal sa a ukázal na Džun-doa.

Druhý dôstojník nič nepovedal. Pozrel na kapitána.

„Nezízaj naňho,“ okríkol ho Pak a podišiel bližšie. „Akú má hodnosť?“

„Hodnosť?“

„Na lodi,“ spresnil Pak. „Ty máš akú hodnosť?“

„Druhý dôstojník.“

„Dobre, druhý dôstojník,“ prikývol Pak. Ukázal na Džun-doa. „A čo tento človek bez mena? Akú má hodnosť?“

Druhý dôstojník povedal: „Tretí dôstojník.“

Pak sa rozosmial. „Aha, tretí dôstojník. To je dobré. Napíšem špionážny román a nazvem ho *Tretí dôstojník*. Je mi z vás zle, vy babráci špiónski. Špehujete slobodné krajiny, chcete zničiť demokraciu.“

Na palubu vyšlo zopár Američanov. Na tvárach a pleciach mali čierne šmuhy od toho, ako sa pretískali cez úzke, napoly zhorené chodby. Dokončili prehliadku, pušky mali na chrbtoch, uvoľnili sa a žartovali. Boli prekvapujúco mladí, akoby obrovskú vojnovú loď mali v rukách deti. Až teraz si všimli tenisky. Jeden námorník zdvihol topánku. „Dofrasa,“ zahrešil. „To sú nové Air Jordans – nedostat' ich ani v Okinave.“

„To sú dôkazy,“ vyhlásil Pak. „Títo ľudia sú špióni, piráti a banditi a všetkých ich zatkneme.“

Námorník s teniskou v rukách obdivne pozrel na rybárov. „Fajčiť, fajčiť?“ spýtal sa a ponúkol všetkým cigarety. Len Džun-do si vzal, marlborku, veľmi silnú. Na zapalovači mal vyrytú usmiatu riadenu strelu, ktorá mala namiesto krídla napnutý sval. „Môj človek,“ zasmial sa námorník. „Zo Severokórejčanov sú banditi.“

Ďalší dvaja námorníci krútili hlavami nad stavom lode, najmä nad zhrdzavenými západkami na záchranné člny. „Špióni?“ spýtal sa jeden z nich. „Veď nemajú ani radar. Doriti, používajú kompas.“

V kormidelni sme nenašli mapy. S touto starou vaňou manévrujú takmer naslepo.“

„Neviete, akí sú Severokórejčania prefíkaní,“ namietol Pak. „Celá ich spoločnosť je založená na podvodoch. Počkajte, obrátime túto loď hore nohami a uvidíte, že mám pravdu.“ Zohol sa a otvoril poklop nad prednou časťou podpalubia. Vnútri ležali tisíce zaživa zamrznutých malých makrel s otvorenými papuľami.

Džun-do pochopil, že ak nájdu jeho prístroje, iba čo sa z nich vysmejú, vytiahnu ich von na svetlo a budú sa rehotiť, ako ich poplátal a pospájal. A on si už nikdy nevypočuje erotický príbeh od Dr. Rendezvousa, nedozvie sa, či ruských väzňov podmiennečne prepustili, zostane preňho večnou záhadou, či sa veslárky dostali domov. Takýchto záhad mal už po krk.

Z kormidelne vyšiel námorník a cez plecيا si prehodil vlajku Kórejskej ľudovodemokratickej republiky.

„Ty kokos,“ oslovil ho druhý námorník. „To si kde našiel? Ty si najväčší debil v celom americkom vojenskom námorníctve.“

Zdola vyšiel ďalší námorník. Na menovke mal napísané *poručík Jervis* a v ruke mal písaciu podložku. „Máte záchranné vesty?“ spýtal sa posádky.

Jervis sa pokúsil posunkom naznačiť vestu, ale posádka *Džunmy* pokrútila hlavou. Jervis si zaškrtol kolónku v zozname. „A svetelné rakety?“ spýtal sa a naznačil strieľanie do vzduchu.

„Na svojej lodi zbrane nestrpím,“ vyhlásil kapitán.

Jervis sa obrátil k Pakovi. „Tak budete konečne tlmočiť?“ spýtal sa.

„Som rozviedčik,“ odvetil.

„A čo keby ste raz aj niečo tlmočili?“

„Nepočuli ste ma? Sú to špióni!“

„Špióni?“ spýtal sa Jervis. „Loď majú napoly zhorenú. Veď tu ani nemajú hajzel. Spýtajte sa ich, či majú hasiaci prístroj.“

Džun-doovi sa rozžiarili oči.

„Pozrite,“ prehovoril Pak, „tento rozumie. Zrejme všetci hovoria po anglicky.“

Jervis naznačil hasiaci prístroj aj so zvukovými efektmi.

Strojník zopäl ruky ako pri modlitbe.

Jervis mal vysielacčku, ale zakričal na loď: „Potrebujeme hasiaci prístroj!“

Na palube sa rozprúdila debata. Potom sa ozvala odpoveď. „Hori niečo?“

„Bože,“ zaúpel Jervis. „Spustite mi ho.“

„Aj tak ho predajú na čiernom trhu,“ protirečil Pak. „Sú to banditi, celý národ.“

Keď Džun-do videl, ako z vojnovej lode spúšťajú červený hasiaci prístroj, odrazu pochopil, že Američania ich pustia. Doteraz málokedy niečo povedal po anglicky, nebola to súčasť jeho výcviku, ale dostal zo seba: „Záchranný čln.“

Jervis naňho pozrel. „Nemáte záchranný čln?“

Džun-do pokrútil hlavou.

„Spustite nafukovací čln,“ zavolať Jervis na loď.

Pak takmer stratil nervy. Sňal si prilbu a prešiel si prstami po krátkych vlasoch. „Nechápete, prečo im nedovolím čln?“

„Jedno vám musím uznať,“ prihovoriť sa Jervis Pakovi. „Mali ste pravdu, tento tu rozumie po anglicky.“

V kormidelní sa pár námorníkov zabávalo s vysielacčkou. Vysielali správy. Jeden zdvihol mikrofón a hovoril: „Toto je osobný odkaz pre Kim Čong-ila od Toma John-sona. Zastavili sme váš čln, ale nevieme nájsť sprej na vlasy, kombinézu a topánky na podpätku, končím.“

Kapitán očakával záchranný čln, takže keď na povraze spustili žltý balíček veľký asi ako dvadsaťkilové vrece ryže, bol zmätený. Jervis mu ukázal červenú poistku a veľkými rukami naznačil, ako sa roztiahne.

Všetci Američania mali malé fotoaparáty, a keď jeden začal fotiť, pridali sa aj ostatní. Fotili hromady tenisiek Nike, hnedé umývadlo,

kde sa posádka holila, korytnačí pancier, čo sa sušil na slnku, zásek, ktorý strojník vysekal do zábradlia, aby mohol vykonávať veľkú potrebu do vody. Jeden námorník našiel kapitánov kalendár s herečkou Sun Moon na záberoch z jej najnovších filmov. Smiali sa, že severokórejské modelky nosia dlhé šaty, ale kapitán sa nedal a vytrhol im kalendár z rúk. Potom jeden námorník vyšiel z kormidelne so zarámovaným portrétom Kim Čong-ila. Podarilo sa mu ho strhnúť zo steny a zdvihol ho nad hlavu.

„Pozrite,“ zakričal. „Vodca osobne.“

Posádka *Džunmy* zmeravela.

Pak ihneď zareagoval. „Nie, nie, nie,“ upokojoval situáciu. „Toto je veľmi vážne. Musíte to vrátiť.“

Námorník sa portrétu nemienil vzdať. „Vraveli ste, že sú to špióni, nie? Čo nájdeme, to je naše, však, poručík?“

Poručík Jervis sa pokúšal zľahčiť situáciu. „Nech si chlapci vezmú zopár suvenírov.“

„No toto nie sú žarty,“ tvrdil naďalej Pak. „Ľudí za takéto veci posielajú do väzenia. V Severnej Kórei to môže znamenať smrť.“

Z kormidelne vyšiel ďalší námorník a niesol portrét Kim Il-songa. „Mám jeho brata,“ vyhlásil.

Pak zdvihol ruky. „Počkajte,“ zastavil ich. „Vy to nechápete. Týchto ľudí by ste tým mohli poslať do hrobu. Treba ich zaistiť a vypočuť, nie odsúdiť.“

„Aha, čo mám,“ chvastal sa ďalší námorník. Vyšiel z kormidelne s kapitánskou čiapkou na hlave a druhý dôstojník spravil dva krátke kroky, vytiahol nôž na žraloky a priložil ho námorníkovi na hrdlo.

Takmer okamžite sa ozvalo cvaknutie odistených pušiek. Hore, na palube fregaty, znehybneli všetci námorníci s hrnčekmi kávy v ruke. V tichu sa ozývalo známe rinčanie zábradlia a špliechanie vody v nádrži. Džun-do cítil, ako *Džunmu* hojdajú vlny odrážajúce sa od provy na fregate.